

**FILOZOFICKÁ FAKULTA UNIVERZITY PALACKÉHO
V OLOMOUCI**

KATEDRA SLAVISTIKY

**STUDIE TURISTICKÉHO POTENCIÁLU REGIONU
ČESKÝ RÁJ PRO POLSKOU KLIENTELU**

**TOURISM POTENCIAL OF THE PROTECTED AREA
BOHEMIAN PARADISE FROM THE PERSPECTIVE OF
THE POLISH CLIENTELE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

VYPRACOVALA: Pavla Matúšová

VEDOUCÍ PRÁCE: Mgr. Jan Jeništa, Ph.D.

2018

Prohlašuji, že jsem práci vypracovala samostatně a uvedla všechny použité prameny.

V Olomouci, 22. 4. 2018

---

podpis

Děkuji Mgr. Janu Jenišтови, Ph.D., za konzultace, rady a připomínky, které mi během psaní bakalářské práce poskytl.

Mé další díky patří také vedoucí odboru kultury a cestovního ruchu paní Marii Faruzelové a zastupitelce odboru (referentka cestovního ruchu) Mgr. Aleně Stillerové za poskytnutí užitečných informací.

OBSAH

Úvod	3
1 Turistický region Český ráj	5
1.1 Geopark Český ráj.....	7
2 Polská klientela v Českém ráji.....	8
2.1 Statistiky návštěvnosti.....	9
2.1.1 Královéhradecký kraj	9
2.1.2 Liberecký kraj	10
2.1.3 Středočeský kraj	10
2.2 Faktory ovlivňující návštěvnost.....	11
2.3 Propagační materiály.....	12
2.4 Webové portály	12
2.5 Tištěné materiály.....	15
3 Významné destinace Českého ráje	15
3.1 Jičín	16
3.2 Turnov	19
3.3 Malá Skála.....	20
4 Slovník česko-polských turistických výrazů	22
4.1 Názvy skalních měst, útvarů, skal a skalních průchodů	23
4.2 Názvy rostlin a živočichů.....	25
4.3 Církevní názvy	26
4.4 Stezky a cesty.....	27
4.5 Názvy hradů a zámků.....	28
4.6 Vyhlídky, rozhledny a vrcholy.....	29
4.7 Geografické názvy	30
4.8 Názvy měst a územněsprávních celků	31
4.9 Další názvy a výrazy	32
5 Vyhlídková místa v Českém ráji – turistický průvodce (Punkty widokowe w Czeskim Raju – przewodnik turystyczny).....	35
5.1 Milohlídka v Jičíně.....	35
5.2 Rozhledna na Kopanině u Malé Skály	37
5.3 Rozhledna v Dubecku	39
5.4 Kozákov	40
5.5 Rozhledna na Táboře u Lomnice nad Popelkou	42

5.6	Valdická brána	44
5.7	Zebín	45
5.8	Zřícenina Kumburk	47
	Závěr	49
	Strzeszczenie.....	51
	Seznam literatury	52
	SEZNAM OBRÁZKŮ.....	59
	SEZNAM TABULEK	59
	SEZNAM PŘÍLOH	59

ÚVOD

Cestovní ruch tvoří významnou část ekonomického rozpočtu měst, a proto je důležité se na turismus zaměřit. Bakalářská práce studuje propagaci Českého ráje se zaměřením na polskou klientelu. Práce zkoumá přitažlivost Českého ráje pro zahraniční turisty, konkrétně Poláky. Polští turisté byli vybráni pro geografickou blízkost Polska vůči Českému ráji. Informace pro vypracování bakalářské práce vychází především ze statistických údajů 3 krajů – Královéhradeckého, Libereckého a Středočeského. Studium dané problematiky obohacují další zdroje, jakou jsou propagační materiály městských informačních center, dále internetové zdroje, například www.cesky-raj.info nebo knižní publikace věnující se cestovnímu ruchu a samotné oblasti Českého ráje.

Cílem práce je zvýšit povědomí o Českém ráji pomocí návrhu mini průvodce *Vyhlídková místa v Českém ráji – turistický průvodce* pro internetový portál www.dobratrasa.eu vybraných lokalit jako je: Kozákov, Tábor, Valdická brána v Jičíně, či Dubecko aj. Dále poskytnout česko-polský překlad názvů nejčastěji používaných výrazů v navrhovaném průvodci. Postup práce je možno shrnout do následujících kroků:

- analýza informací získaných studiem odpovídajících materiálů,
- vyhodnocení informací a jejich sumarizace,
- návrh mini průvodce pro internetový portál www.dobratrasa.eu.

Základní hypotéza předpokládá, že Český ráj je pro polskou klientelu atraktivní, především pro mladé rodiny s dětmi. Další teze ověřuje snahu turistických subjektů přizpůsobit se polskému zákazníkovi.

Práce je rozdělena na dvě hlavní části; teoretickou a praktickou.

- Teoretická část je dále rozdělena do 3 hlavních kapitol. Nejprve definuje Český ráj jako turistický region. Vyobrazuje jeho geografické hranice a přírodní památky CHKO Český ráj. Druhá kapitola je věnována statistickým údajům, vysvětlení pojmu “cestovní ruch” a otázky, co vše může ovlivnit atraktivnost daného regionu. V závěru teoretické části jsou přiblíženy dominantní destinace Českého ráje.
- V praktické části bude vypracován mini turistický průvodce zabývající se méně známými a nepropagovanými oblastmi Českého ráje. Zároveň bude vysvětleno, čím je lokalita lákavá a zajímavá pro potenciálního návštěvníka. K lepšímu

porozumění pro polské turisty bude vypracován slovník využívající názvů vybraných oblastí a také dalších pojmů, které se často budou objevovat v propagačních materiálech. Pro překlad bude využito příkladů z již existujících webových portálů odkazujících na Český ráj.

Věřím, že posouzení stanovených hypotéz přispěje k pečlivému vypracování samotného průvodce, a stane se tak podporou internetového portálu www.dobratrasa.eu a zároveňlepší informovanost polské klientely.

1 TURISTICKÝ REGION ČESKÝ RÁJ

Turistický region je definován jako území, pro něž je typický určitý druh cestovního ruchu, a který jednotlivé oblasti spojuje a sjednocuje, ale zároveň i odlišuje od ostatních regionů. V letech 1998–1999 byla Česká republika rozdělena do 15 turistických regionů, včetně Českého ráje.¹ Turistické regiony se dále rozdělují do turistických oblastí. Český ráj je turistickým regionem a zároveň turistickou oblastí.

Díky rozmanitosti krajiny se skalními městy, živočišnými a rostlinnými společenstvy byla 1. března 1955 na území Českého ráje vyhlášena první chráněná krajinná oblast.² Jedná se o nejstarší chráněnou krajinnou oblast v České republice. Významnou měrou přispěly k jejímu vyhlášení hluboké lesy, systémy rybníků a přilehlé fragmenty mokřadních ekosystémů. Charakteristické pro region jsou také výlevy vyvěřelých hornin, jako jsou například dominantní vyvýšeniny Trosky, Kozákov, Vyskeř atd. (Vyobrazení hradu Trosky s Orlem se stalo jejím oficiálním znakem).

CHKO Český ráj se nachází 50 km severovýchodně od Prahy a se svojí rozlohou 1 091 km² zasahuje na území tří krajů: Středočeského, Královéhradeckého a Libereckého. Konkrétně mezi obce Frýdštejn a městy Mnichovo Hradiště, Turnov, Sobotka, Jičín a Železný Brod.³

Webový portál (www.czso.cz) vymezuje pak jeho hranice podrobněji takto: 35, 5 % rozlohy (399 km²) spadá do Libereckého kraje, 44,2 % (482 km²) do Královéhradeckého a zbývajících 19,3 % (210 km²) do Středočeského kraje. Z malé části spoluvytváří oblast také region Krkonoše, který zasahuje do Libereckého a z větší části do Královéhradeckého kraje.

Graficky jeho oblast CHKO Český ráj znázorněna v následujícím obrázku:

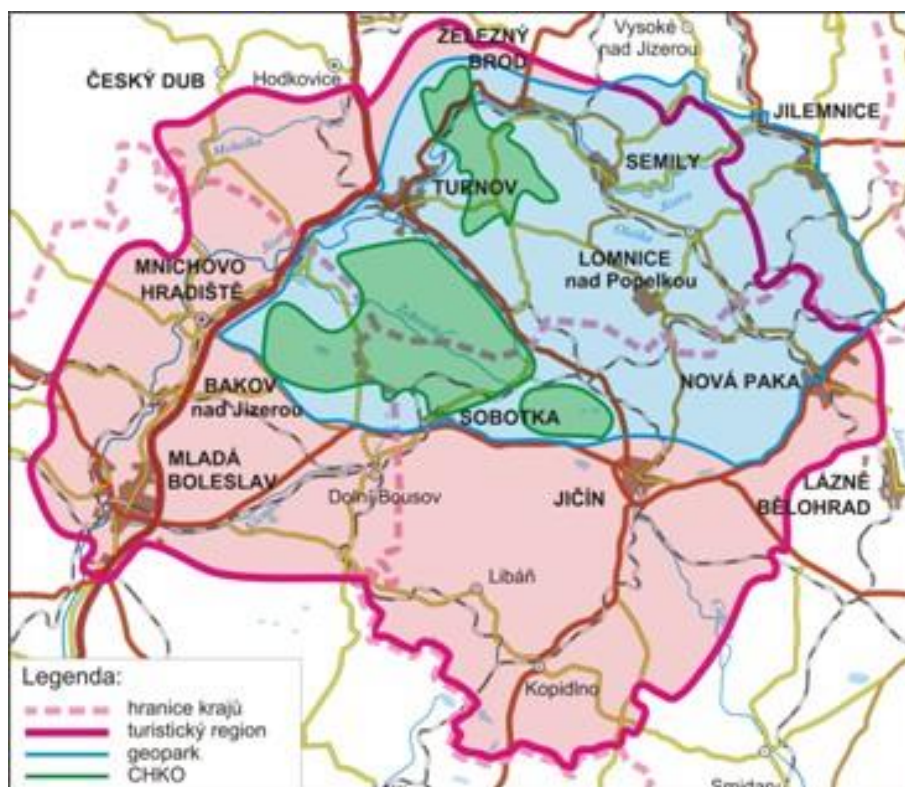
1 Český statistický úřad: Turistické regiony a oblasti [online]. [cit. 2017-11-06]. Dostupné z: www.czso.cz

2 Charakteristika oblasti. In: Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky: Správa CHKO Český ráj [online]. Dostupné z: <http://ceskyraj.ochranaprirody.cz/charakteristika-oblasti/>

3 Charakteristika oblasti. In: Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky: Správa CHKO Český ráj [online]. Dostupné z: <http://ceskyraj.ochranaprirody.cz/charakteristika-oblasti/>

Obrázek 1: Turistický region Český ráj⁴

Český ráj zahrnuje 126 obcí. Mezi známá střediska, která leží v Libereckém kraji, patří město Turnov, Malá Skála, Hrubá Skála, Karlovice a Železný Brod. Hlavním symbolem je v první řadě Hrad Trosky, dále Hruboskalské skalní město, zámek Sychrov atd. V Královéhradeckém kraji patří k známým místům především město Jičín, Sobotka, Nová Paka a v blízkosti Jičína často navštěvované skalní město Prachovské skály. Ze Středočeského kraje sem patří Mladá Boleslav.

Geograficky je ohraničen městy Mladá Boleslav, Mníchovo Hradiště, Hodkovice nad Mohelkou, Vrch Kopanina, Železný Brod, Semily, Nová Paka, Jičín, Kopidlno, Sobotka a Dolní Bousov. Severní část je v Libereckém kraji ohraničena řekou Jizerou a Podkrkonoším. Bránou do Českého ráje je pohádkové město Jičín, a přestože Turnov není podle mapy ve středu regionu, říká se mu srdce Českého ráje. Název Český ráj vymysleli

⁴ Turistický region Český ráj a jeho nabídka. In: SlidePlayer[online]. [cit. 2018-02-18].]. Dostupné z: <http://slideplayer.cz/slide/11184374/>

hosté lázní Sedmihorky v 19. století, neboť kraj je plný přírodních krás a historických památek. Název se ujal a brzo se stal turistickou značkou.⁵

CHKO Český ráj je tvořen třemi národními památkami: nejvyšší vrchol Českého ráje Kozákov a nejvyšší skalní objekty Českého ráje Suché skály a Bozkovské dolomitové jeskyně. Dále jedenácti přírodními rezervacemi: Apolena, Bažantník, Bučiny a Rakous, Hruboskalsko, Klokočské skály, Na hranicích, Podtrosecká údolí, Prachovské skály, Příhrazské skály, Údolí Plakánek a Žabakor. Součástí CHKO Český ráj je také dvanáct přírodních památek. Patří k nim Libunecké rašeliniště, Libuněnka, Na Vápenici, Oborská luka, Ondříkovický pseudokrasový systém, Podloučky, Tachovský vodopád, Trosky, V dubech, rybník Vražda, rybník Vústra a údolí Žehrovky.⁶

1.1 GEOPARK ČESKÝ RÁJ

Součástí Českého ráje je Geopark Český ráj, který je začleněn do sítě evropských a světových geoparků UNESCO. Těch se v Evropě nachází celkem 38. Přírodní světovou památkou se stal 5. října 2005. Bývalá ministryně životního prostředí Rut Blížková podepsala chartu o vzniku národních geoparků.⁷ V té době se jimi stali geopark UNESCO Český ráj a geopark Egeria. Geopark není ničím ohraničen, je volně přístupný pro každého návštěvníka. Hlavním smyslem geoparku je upozornění na přírodní hodnoty, bohatství, krásu. Cílem geoparku je zachování významných přírodních, geologických a archeologických nálezů. Území je známým nalezištěm drahých kamenů. Drahé kameny dodnes zpracovávají ve městě Turnov, které se díky broušení drahých kamenů stalo atraktivním místem pro turisty.

Archeologové se původně domnívali, že Český ráj byl osídlen už od mladšího neolitu, ale nové výzkumy posunuly osídlení Českého ráje do doby zhruba před devíti tisíci lety, tj. do střední doby kamenné. Region je charakteristický převážně pískovcovými

---

5 LAJDAR, Milan. Český ráj: tajemné stezky. Praha: Regia, 2006. 208 s. ISBN 978-80-86367-54-5.

6 CHKO Český ráj: Chráněná krajinná oblast Český ráj. In: Český ráj: Klenot naší vlasti! [online]. Dostupné z: <http://cesky-raj-klenot-nasi-vlasti.webnode.cz/chko-cesky-raj/>

7 Česká republika má první dva národní geoparky. In: Geopark Český ráj: Geopark Český ráj [online]. © Geopark Český ráj 2008-2011 [cit. 2018-02-18]. Dostupné z: <http://www.geopark-ceskyraj.cz/?D=39>

usazeninami, pozůstalými skalními bloky, které se nacházely na dně druhohorního moře. Opakované sopečné činnosti zapříčinily rozlomení pískovcové desky a rozžhavené horniny se nahromadily do kuželů a ztuhly. Díky působení přírodních sil se nyní Český ráj chlubí skalními městy, rybníky, řekami, sopkami, údolími, loukami a skalními jeskyněmi.⁸

2 POLSKÁ KLIENTELA V ČESKÉM RÁJI

Český ráj je turistickým regionem a zároveň i lákavou destinací s významnou nabídkou turistických aktivit a služeb. Region má přírodní i antropogenní potenciál a vytváří podmínky pro rozvoj cestovního ruchu. Kvalitní nabídka cestovního ruchu v dané destinaci láká turisty z celého světa.

Na turistické destinace lze nahlížet z různých pohledů. Například D. Buhalis je rozděluje podle hlavních aktivit na městské, přímořské, horské, venkovské, autentický třetí svět, jedinečné, exotické a exkluzivní. E. Laws navrhuje typologizaci destinací z hlediska aktivit, které nabízejí. Jedná se o hlavní města, rozvinutá tradiční centra cestovního ruchu, střediska cestovního ruchu a účelově vybudované resorty. V České republice se destinace obvykle dělí dle aktivit i aktivit. Na základě těchto dvou kritérií lze destinace rozčlenit na typ lázeňský, přírodní, u vodní plochy, venkovský, kulturně-poznávací, historický, zimních sportů, náboženský (poutní), rekreační, příhraniční a atrakční (s komplexem uměle vytvořených aktivit).⁹ Český ráj je destinací zahrnující několik z výše zmíněných typů. Jednoznačně jej lze vnímat jako přírodní typ destinace, ale i kulturně-poznávací, historický a rekreační. Právě díky své bohaté a pestré nabídce turistických cílů má potenciál uspokojit širokou skupinu návštěvníků tuzemských i ze zahraničí.

---

⁸ LAJDAR, Milan. *Český ráj: tajemné stezky*. Praha: Regia, 2006. 208 s.

⁹ KIRÁLOVÁ, Alžběta. *Marketing: destinace cestovního ruchu*. Praha: Ekopress, 2003. 173 s.

2.1 STATISTIKY NÁVŠTĚVNOSTI

Zájem polských turistů o Českou republiku je dlouhodobý. Mezi jejich oblíbenými destinacemi nechybí ani Český ráj. Počet polských návštěvníků turistických památek v Českém ráji se podle statistických průzkumů, v souladu s celkovými trendy nárůstu zahraničních turistů v České republice, rok od roku zvyšuje. Jednotná a přesná souhrnná data týkající se návštěvnosti výhradně tohoto turistického regionu však neexistují. Zveřejňované údaje obvykle pocházejí ze statistik, které si vedou jednotlivá informační centra, případně obce.

Dlouhodobý nárůst zájmu polských turistů o Český ráj lze částečně sledovat ve statistikách návštěvnosti hromadných ubytovacích zařízení (HUZ) v jednotlivých krajích. Avšak vzhledem k tomu, že se Český ráj rozkládá na území tří krajů – Královéhradeckého, Libereckého a Středočeského – a zaujímá pouze jejich část, je potřeba vnímat tyto údaje spíše jako orientační.

2.1.1 KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

Počet zahraničních turistů mířících do Královéhradeckého kraje ve sledovaném období od roku 2014 neustále roste. Z údajů Českého statistického úřadu lze vyčíst, že Poláci jsou již tradičně druhými nejčastějšími návštěvníky v této oblasti hned po Němcích. Například v roce 2014 navštívilo Královéhradecký kraj celkově 212 559 zahraničních turistů. Z tohoto počtu tvořili polští turisté 16,5 %.¹⁰ V roce 2015 se počet všech zahraničních turistů oproti předešlému období zvýšil o 43 540 osob. I v procentuálním zastoupení polských turistů byl zaznamenán mírný nárůst o 1,5 % na 18 % z celkového počtu všech zahraničních turistů.¹¹

V roce 2016 se počet zahraničních turistů zvýšil o 13 370. Poláci nadále tvořili druhou nejpočetnější skupinu hned po Němcích. Procentuálně jejich počet zůstal přibližně

---

10 Krajská správa ČSÚ v Hradci Králové: *Podíl hostů podle zemí v roce 2014*. Český statistický úřad: statistiky [online]. [cit. 2018-03-06]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xh/podil-hostu-podle-zemi-v-roce-2014-new>

11 Cestovní ruch v Královéhradeckém kraji v roce 2015|ČSÚ v Hradci Králové.: 2015. Český statistický úřad ČSÚ [online]. [cit. 2018-03-06]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xh/pocet-ubytovanych-hostu-v-kralovehradeckem-kraji-prekrocil-milion>

stejný.¹² Rok 2017 byl celostátně rekordním z hlediska počtu cizinců, kteří přijeli do České republiky, což se projevilo i na statistikách v Královéhradeckém kraji.¹³

2.1.2 LIBERECKÝ KRAJ

Podle statistických ukazatelů tvoří Poláci v Libereckém kraji také druhou nejčetnější skupinu zahraničních turistů hned po Němcích a jejich počet soustavně roste. V roce 2015 zaznamenali na Liberecku nárůst počtu polských návštěvníků o 29,7 % oproti předešlému roku. A vzhledem k tomu, že došlo v daném období k celkovému nárůstu počtu zahraničních turistů, jednalo se nejen o procentuální, ale i o absolutní navýšení.¹⁴ I v následujícím roce 2016 zůstali polští návštěvníci druhou nejčetnější skupinou zahraničních turistů. Celkem jich zavítalo do Libereckého kraje 28 168.¹⁵

2.1.3 STŘEDOČESKÝ KRAJ

Do Středočeského kraje jezdí procentuálně méně polských turistů než do zbývajících krajů. Z údajů o struktuře zahraničních návštěvníků HUZ v roce 2014 lze vyčíst, že Poláci činili 6,3% z celkového počtu 807 738 zahraničních turistů.¹⁶ O rok později byl podíl polských návštěvníků pouze 5,9%. Avšak vzhledem k tomu, že absolutní počet hostů v roce 2015 narostl oproti předchozí sezóně o více než 117 tis., nejednalo se o skutečný

---

12 Krajská správa ČSÚ v Hadci Králové: Hostů se v kraji ubytovalo v roce 2016 o 35 tisíc více. Český statistický úřad [online]. [cit. 2018-03-06]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xh/podil-hostu-podle-zemi-v-roce-2014-new>

13 Letos k nám přijelo nejvíc turistů od začátku tisíciletí | ČSÚ. Český statistický úřad | ČSÚ [online]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/letos-k-nam-prijelo-nejvic-turistu-od-zacatku-tisicileti>

14 Návštěvnost Libereckého kraje v roce 2015. In: Liberecký kraj: Cestou necestou [online]. [cit. 2018-03-06]. Krajský úřad Libereckého kraje, ©2018. Dostupné z: <http://www.liberecky-kraj.cz/cs/spravce/statistika/navstevnost-libereckeho-kraje-v-roce-2015.html>

15 Návštěvnost Libereckého kraje v roce 2016. In: Liberecký kraj: Cestou necestou [online]. [cit. 2018-03-06]. Dostupné z: <http://www.liberecky-kraj.cz/cs/spravce/statistika/navstevnost-libereckeho-kraje-v-roce-2016.html>

16 Cestovní ruch ve středočeském kraji v roce 2014: Struktura zahraničních návštěvníků HUZ podle země příjezdu v roce 2014. Český statistický úřad: Krajská správa ČSÚ pro Středočeský kraj [online]. [cit. 2018-03-06]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xs/cestovni-ruch-ve-stredoceskem-kraji-v-roce-2014>

pokles.¹⁷ V roce 2016 přijelo do Středočeského kraje ještě o 44,6 tis. zahraničních turistů více v porovnání se stejným obdobím předchozího roku, z toho 7,2 % činili Poláci.¹⁸

2.2 FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ NÁVŠTĚVNOST

Podíl na rostoucím zájmu polských turistů o návštěvu jednotlivých krajů, respektive Českého ráje, má zajisté více faktorů. Může mezi ně patřit například stabilita v regionu, či pro turisty příznivý vývoj kurzu koruny v posledních letech. Svůj podíl na zvyšujícím se počtu polských návštěvníků mají i marketingové aktivity české centrály cestovního ruchu Czech Tourism sídlící ve Varšavě. Czech Tourism je státní příspěvková organizace Ministerstva pro místní rozvoj pro podporu cestovního ruchu a jejím cílem je propagace České republiky, včetně Českého ráje, v České republice i v zahraničí.¹⁹ Organizace má v současnosti dvacet poboček po celém světě.²⁰ Jedna z nich sídlí také ve Varšavě. Aktivně spolupracuje s tiskem, místními cestovními kanceláři a agenturami. Jejím cílem je podpořit příznivý obraz českých turistických destinací na trhu dané země, v tomto případě v Polsku.

Destinace Český ráj je polským turistům poměrně známá, což je dáno mimo jiné geografickou blízkostí a částečným kulturně-historickým propojením obou zemí. Ze segmentační analýzy trhu cestovního ruchu turistického regionu Český ráj vyplývá, že velkou část návštěvníků z Polska tvoří tzv. exkursionisté, kteří přijíždějí do oblasti pouze na jeden den.²¹ Cestují individuálně, jezdí za nákupy, dobrým a z jejich pohledu poměrně levným stravováním, turistikou či projíždějí.

---

17 Cestovní ruch ve středočeském kraji v roce 2015: Struktura zahraničních návštěvníků HUZ podle země příjezdu v roce 2015. Český statistický úřad: Krajská správa ČSÚ pro Středočeský kraj [online]. [cit. 2018-03-06]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xs/cestovni-ruch-ve-stredoceskem-kraji-v-roce-2015>

18 Cestovní ruch ve Středočeském kraji v roce 2016. In: Český statistický úřad: Krajská správa ČSÚ V Hradci Králové [online]. 8. 2. 2017 [cit. 2018-03-06]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xs/cestovni-ruch-ve-stredoceskem-kraji-v-roce-2016>

19 ZÁVODNÁ, Lucie Sára. *Ekonomika cestovního ruchu I*. 1. vyd. Prostějov: Computer Media s.r.o., 2015. 77 s. Studijní texty. ISBN 978-80-7402-231-9.

20 Zahraniční zastoupení. In: CzechTourism [online]. ©2005-2017. Dostupné z: <https://www.czechtourism.cz/nase-sluzby-pro-vas/zahranicni-zastoupeni/>

21 Český ráj [online] Dostupné z:

2.3 PROPAGAČNÍ MATERIÁLY

Míra připravenosti na polskou klientelu se u jednotlivých turistických destinací či institucí v rámci Českého ráje liší. Přesto lze na základě vlastní analýzy propagačních materiálů souvisejících s cestovním ruchem říci, že polští turisté patří do primární cílové skupiny rozvoje cestovního ruchu v dané oblasti.

Polština je v regionu používána v marketingové komunikaci spolu s němčinou jako druhý nejčastější cizí jazyk, hned po angličtině. Návštěvníkům jsou k dispozici přeložené tištěné turistické brožury, ale i údaje o regionu na webových stránkách obcí, krajů, organizací či značné části ubytovacích zařízení.

2.4 WEBOVÉ PORTÁLY

Paralelně existuje několik informačně poměrně rozsáhlých webových portálů orientovaných na Český ráj, které se zaměřují buď přímo na celý region, nebo jeho významnou část. V některých případech je turistická oblast Českého ráje naopak pojednána jako součást většího celku – například kraje. Pokud u stránek existují různé jazykové mutace, je polština většinou jednou z nich.

Příklady vybraných webových stránek věnujících se Českému ráji a komentáře k jejich zpracování s ohledem na polské klienty jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 1 – Přehled webových stránek

Základní údaje o webové stránce	Jazykové varianty	Obsahová náplň, zaměření	Komentáře k polské variantě
Název webové stránky: Český ráj Adresa: http://www.cesky-raj.info Provozovatel: Sdružení Český ráj	Anglická, německá, polská	Oficiální stránky turistického regionu, zajímavosti o místech, které turisté mohou navštívit, informace o akcích v daném regionu	Stránky jsou kompletně přeloženy do polštiny. Polská verze zahrnuje i informace o aktualitách a nadcházejících akcích. Názvy jsou uváděny v českém jazyce. Pokud se jedná o často překládaná spojení, volí překladatel polskou variantu. Některá spojení jsou ponechána v češtině.
Název webové stránky: Český ráj dětem Adresa: www.ceskyrajdetem.cz Provozovatel: Sdružení Český ráj	Anglická, německá, polská	Portál je zaměřen převážně na rodiny s dětmi, školní kolektivy apod. Atraktivní místa jsou rozdělena tematicky – např. filmová či pohádková místa, pověsti a legendy atd.	Polská verze obsahuje všechny informace, včetně aktualit. Překladatel zanechává původní názvy, polské ekvivalenty uvádí v závorkách, díky čemuž se návštěvník lépe orientuje. Názvy filmů z velké části jsou ponechány v polském jazyce.
Název webové stránky: Český ráj bez bariér Adresa: http://www.ceskyrajbezbarier.cz/ Provozovatel: Sdružení Český ráj	Anglická, německá, polská	Popis tras vhodných pro vozíčkáře a jízdu s kočárkem, přístupnost památek a ubytovacích zařízení, doprava po Českém ráji atd.	Jedná se o další stránku, která je spravována Sdružením Český ráj, čemuž odpovídá i charakter překladu do polštiny (viz výše).
Název webové stránky: Vylety-zabava.cz Adresa: www.vylety-zabava.cz Provozovatel: Blanka Vašátková	Pouze česká	Tipy, kam na výlety a za zábavou s dětmi v rámci České republiky	Polská mutace chybí

Název webové stránky: Správa CHKO Český ráj Adresa: www.ceskyraj.ochranaprirody.cz Provozovatel: Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky	Anglická, polská	Základní údaje o CHKO	Pouze část informací je přeložena do polského jazyka. Jedná se zejména o základní informace o činnosti CHKO Český ráj a nadpisy jednotlivých odkazů. Zbytek je ponechán v původním českém znění.
Název webové stránky: Cestou necestou - Liberecký kraj Adresa: www.liberecky-kraj.cz Provozovatel: Krajský úřad Libereckého kraje	Anglická, německá, polská, ruská, nizozemská	Tipy na výlety, zajímavosti, kam za sportem, turistikou, zábavou aj., zaměřeno na celý Liberecký kraj, nejen český ráj	Do polské mutace jsou přeloženy všechny informace kromě aktualit a odkazů v kalendáři akcí. Překladatel kombinuje používání místních názvů v původním českém jazyce. V některých případech uvádí polský překlad s českým ekvivalentem v závorce.
Název webové stránky: Jičín - turistický portál Adresa: www.jicin.org Provozovatel: město Jičín	Anglická, německá, polská	Aktuality z Jičínska, kalendář akcí, zajímavosti o regionu, historie památek, kam za sportem, relaxací či kulturou, turistické služby v regionu	Polská varianta portálu zahrnuje překlad všech informací kromě aktuálních pozvánek na akce. Většina místních názvů je přeložena do polštiny. V českém jazyce jsou ponechány pouze názvy, které nemají polský ekvivalent.
Název webové stránky: Královéhradecký kraj - turistický portál Adresa: www.hkregion.cz Provozovatel: Oddělení regionálního rozvoje KÚ Královéhradeckého kraje	Anglická, německá, polská, ruská, nizozemská	Návštěvníci internetové stránky zde mohou vyhledat tipy na výlety, zajímavosti, akce aj.	V polské mutaci je vše dopodrobna přeloženo, pouze kalendář akcí je ponechán v českém jazyce.

Název webové stránky: Středočeský kraj Adresa: www.kr-stredocesky.cz Provozovatel: Středočeský kraj	Anglická	Internetová stránka obsahuje informace o Středočeském kraji, pro turisty a návštěvníky. V poslední řadě samosprávu města.	Polská verze chybí.
Název webové stránky: Liberecký kraj Adresa: www.kraj-lbc.cz Provozovatel: Liberecký kraj	Anglická	Internetová stránka obsahuje převážně jenom informace o zastupitelstvu Libereckého kraje.	Polská verze chybí

2.5 TIŠTĚNÉ MATERIÁLY

Ve větších informačních centrech – zejména ve městech a frekventovaných částech Českého ráje - jsou běžně zdarma k dispozici vedle českých turistických brožur a letáků i polsky psané materiály. Jejich hlavními vydavateli jsou hlavně obce, případně provozovatelé jednotlivých památek nebo realizátoři mezinárodních projektů. Aktivně působí také sdružení Český ráj. Nabídka je kombinací informativních materiálů a interaktivních průvodců pro děti i celé rodiny. Základní historická data, popisy míst, mapy či fotografie obsahuje většina z nich.

3 VÝZNAMNÉ DESTINACE ČESKÉHO RÁJE

Vzhledem k přírodní i kulturní bohatosti a rozmanitosti Českého ráje existuje v regionu mnoho míst, o které je z polské strany zájem nebo by mohla být pro polskou klientelu atraktivní. Mezi nejznámější a zároveň hojně navštěvované destinace patří Jičín a Turnov. Tato města bývají v hlavní sezóně častým cílem polských turistů a navíc s polskými městy koncepčně a dlouhodobě spolupracují na různých projektech.

Dalším klíčovým místem regionu je Malá Skála, která se v posledních letech zařadila mezi lokality s nejpestřejší nabídkou služeb pro turisty. Vyniká svojí atraktivností a množstvím aktivit, které návštěvníkům, nejen polským turistům, nabízí.

3.1 JIČÍN

Jičín přitahuje pozornost polských návštěvníků z mnoha důvodů. Malebné město s necelými sedmnácti tisíci obyvateli,²² které leží pouhých 70 km od polských hranic, bývá označováno za bránu do Českého ráje, vyniká promyšlenou architektonickou koncepcí Albrechta z Valdštejna a v neposlední řadě je známé jako dějiště mnoha pohádek. Například postava loupežníka Rumcajse, která je úzce propojena s Jičínem a okolím, je v Polsku populární a stává se tak jednou ze záminek k výletu do Jičina.

Z dat sesbíraných jičínským městským informačním centrem lze vyčíst, že v roce 2014 byli polští návštěvníci nejčetnější skupinou cizinců v Jičíně. Tvořili dokonce jednu třetinu z celkového počtu 4008 zahraničních turistů.²³ O rok později navštívilo městské informační centrum o něco méně zahraničních turistů, celkově 3 422, avšak Poláci – zastoupeni z 27 % - patřili opět mezi nejčastější klienty.²⁴ V roce 2016 nadále klesal počet zahraničních návštěvníků, z Polska byl však stále každý třetí.²⁵ A v roce 2017, kdy padaly rekordy v návštěvnosti infocentra, tvořili polští zájemci o informace dokonce 42 % všech zahraničních turistů.²⁶

---

²² RISY.cz – Obce – Jičín. *Object moved* [online] Copyright © 2012 [cit. 17.04. 2018]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?Zuj=572659>

²³ Analýza návštěvnosti: za období červen až září 2014. In: *Kulturní zařízení města Jičina: Infocentrum* [online]. [cit. 2018-03-07]. Dostupné z: http://www.kzmj.cz/images/stories/Analýza_návštěvnosti2014.pdf

²⁴ Analýza návštěvnosti: za období: červen až září 2015. In: *Kulturní zařízení města Jičina: Infocentrum* [online]. [cit. 2018-03-07]. Dostupné z: http://www.kzmj.cz/images/stories/mic/Analýza_návštěvnosti2015.pdf

²⁵ Analýza návštěvnosti: červen - září 2016. In: *Kulturní zařízení města Jičina: Infocentrum* [online]. [cit. 2018-03-07]. Dostupné z: <http://www.kzmj.cz/wp-content/uploads/2016/02/Analýza-návštěvnosti2016.pdf>

²⁶ KZJM – Kulturní zařízení města Jičina [online]. Copyright © VV [cit. 17.04.2018]. Dostupné z: <http://www.kzmj.cz/wp-content/uploads/2016/02/Anal%C3%BDza-n%C3%A1v%C5%A1t%C4%9Bvnosti-MIC-Ji%C4%8D%C3%ADn-2017.pdf>

Pohádková postava ševce Rumcajse z knihy autorů Václava Čtvrťka a Radka Pilaře, je jedním z hlavních pilířů, o něž se opírá místní cestovní ruch. Poláci příběhy o Rumcajsovi znají a velmi často proto míří do míst s loupežnickou pohádkou spojených. Město Jičín tento fakt využívá a za účelem vlastní propagace dlouhodobě rozvíjí potenciál, jenž Rumcajs přináší. Turisté tedy mohou během letní sezóny například navštívit *Rumcajsovu ševcovnu*, kde je k vidění ševcovská dílna, herna pro děti, Mančina bylinková zahrádka či Cipískova ZOO.²⁷

Během letních *Prodloužených víkendů* je možné v ulicích potkat také kluky a děvčata převlečené do kostýmu Manky a Rumcajse, popovídat si s nimi nebo se nechat vyfotografovat. Vzhledem k tomu, že v roce 2017 tomu bylo přesně padesát let od doby, kdy Radek Pilař stvořil postavu Rumcajse, byla tomuto tématu věnována i samostatná expozice v galerii v zámeckém nádvoří.

Jedna z dalších atrakcí, *Rumcajsův svět Radka Pilaře*, vznikla dokonce v rámci česko-polského projektu *Brána do pohádky*. Vytvořená galerie nabízí interaktivní modely s pohádkovými motivy. Návštěvníci si s nimi mohou hrát a uvádět je do pohybu pomocí důmyslných mechanismů.

Příkladů česko-polské spolupráce lze najít v Jičíně více. Od roku 2008, kdy polský starosta ze Świdnice podnítil během soukromé dovolené v Jičíně vznik partnerství mezi městy, bylo zrealizováno už šest společných projektů. Prvním z nich byla v roce 2010 *Brána do pohádky*. Tehdy se otevřela galerie *Rumcajsův svět Radka Pilaře* a byla vytvořena *Cipískova stezka*. Jak uvádí Marie Faruzelová, vedoucí odboru kultury a cestovního ruchu v Jičíně, město se dostalo díky projektovým a propagačním aktivitám do povědomí Poláků, což mělo bezesporu vliv na nárůst návštěvnosti.

O dva roky později, v roce 2012, proběhl další česko-polský projekt s názvem *Mezi námi přáteli*. Jeho hlavním cílem bylo podpořit místní cestovní ruch a rozvinout spolupráci v oblasti sportu a kultury. V rámci jeho realizace vznikla například *Rumcajsova a Cipískova stezka* a spolu s nimi i dvojjazyčné propagační materiály. Na festivalu Jičín město pohádky vystoupily folklórní soubory ze Świdnice.

---

²⁷ *Rumcajsova ševcovna* [online]. [cit. 2018-03-06]. Dostupné z: <http://www.rumcajsovasevcovna.cz/rumcajsova-sevcovna>

V roce 2014 následoval projekt *Valdštejn rozvíjí česko–polskou kulturu*, v rámci kterého se zástupci polské strany zúčastnili Valdštejnských slavností konaných v Jičíně. Následně byly Valdštejnské slavnosti uspořádány také ve městě Świdnica.²⁸

V rámci dalšího projektu pod názvem *Valdštejnovo putovní imaginárium* byla vytvořena originální hudebně a graficky výjimečná divadelní inscenace. Pojízdné barokní divadlo následně putovalo po českých a polských městech. Hra o Albrechtu z Valdštejna byla odehrána například v Hradci Králové, Náchodě, Kudově, Dzierżoniově a Świdnici.²⁹ Cílem obou projektů byla propagace Jičina a historické osobnosti Albrechta z Valdštejna.

Zatím posledním projektem jsou *Cesty Valdštejnovy architektury*, v rámci něž se hledají architektonické památky, které navrhli Valdštejnovi architekti, a opravuje se Valdštejnova Lodžie.

Společným záměrem uvedených projektů bylo zvýšit informovanost o kulturních a přírodních atraktivitách a přispět k rozvoji cestovního ruchu. Vzhledem k jejich úspěšné realizaci bylo podle zástupců města daných cílů dosaženo. Rozvoj nastal také v rovině vzájemných vztahů a vazeb mezi spolky, k čemuž přispěla i akce *Poznej zemi svých přátel*, při níž vystoupili žáci ze Základní umělecké školy v Jičíně s autorským muzikálem o Elišce Kateřině Smiřické.³⁰

---

28 DOLEŽALOVÁ, Ing. Magdaléna. Jičín tvoří pevné vazby s polským partnerským městem Swidnica, tentokrát v projektu "Valdštejn rozvíjí česko-polskou kulturu". In: Jičín: oficiální stránky městského úřadu [online]. 4. 2. 2014, s. 2 [cit. 2018-03-07]. Tisková zpráva. Dostupné z: <https://www.mujiicin.cz/jicin-tvori-pevne-vazby-s-polskym-partnerskym-mestem-swidnica-tentokrat-v-projektu-valdstejn-rozviji-cesko-polskou-kulturu/d-1282976>

29 DOLEŽALOVÁ, Ing. Magdaléna. Jičín vyhodnotil spolu s partnerským městem Swidnica výsledky projektu "Valdštejn rozvíjí česko-polskou kulturu". In: Jičín: oficiální stránky městského úřadu [online]. 22. 1. 2015, s. 1 [cit. 2018-03-07]. Tisková zpráva. Dostupné z: <https://www.mujiicin.cz/jicin-vyhodnotil-spolu-s-polskym-partnerskym-mestem-swidnica-vysledky-projektu-valdstejn-rozviji-cesko-polskou-kulturu/d-1286073>

³⁰ JIREŠ, Mgr. Jan. Základní umělecká škola uchvátila Poláky, vystoupila ve Świdnici. In: *Jičín: Oficiální stránky městského úřadu* [online]. 27. 9. 2017 [cit. 2018-03-07]. Dostupné z: <https://www.mujiicin.cz/zakladni-umelecka-skola-uchvatila-polaky-vystoupila-ve-swidnici/d-1294825>

3.2 TURNOV

Turnov, další známé město v oblasti, bývá vzhledem ke své poloze a významu nazýván srdcem Českého ráje. Od ostatních měst jej odlišuje broušení drahých kamenů a výroba šperků. Obklopují jej skalní města, hrady a zámky, protéká jím vodáky oblíbená řeka Jizera.

Návštěvnost Regionálního turistického informačního centra Turnov je oproti Jičínu nižší. Například v roce 2015 jej navštívilo 2 604 turistů, z toho 318 polských, což je 12 % všech zahraničních turistů, kteří do centra zamířili.³¹ V roce 2016 se počet polských turistů zvýšil, nicméně pouze o 44 návštěvníků. V porovnání se všemi zahraničními turisty byli Poláci na třetím místě. V 12 % zastoupení následovali za Němci (27 %) a Nizozemci (18 %).³² Statistiky za sezónu 2017 nebyly v době psaní této práce ještě zveřejněny.

Turnov spolupracuje s polskými městy na rozvoji spolupráce a vytváření sítě vztahů a kontaktů, avšak nenabízí žádnou atrakci, která by byla zaměřena přímo na polskou klientelu a zvyšovala tak výrazněji podíl polských turistů v oblasti, tak jak je tomu například v Jičíně.

Polským partnerským městem Turnova je od roku 1999 nedaleký Jawor. Cílem partnerství je zejména rozvoj spolupráce mezi těmito oblastmi, čemuž odpovídá i název společného projektu realizovaného v roce 2009: *Podpora a rozvoj partnerské spolupráce Jawor–Turnov*. V rámci něj usilovala města o podporu a rozvoj stávající spolupráce a vytvoření podmínek pro vytvoření česko-polské partnerské sítě. Projekt zahrnoval několik různorodých aktivit: např. byla vyhlášena soutěž o nejhezčí pohádku a vytvoření nejkrásnějšího plakátu, skupinka zdravotně postižených z Polska se zúčastnila koncertu

---

³¹ Regionální turistické informační centrum Turnov. Statistiky za rok 2015. In: *Turnovsko: turistický informační portál* [online]. Turistický informační centrum: ©2018. Dostupné z: <http://www.infocentrum-turnov.cz/cs/regionalni-turisticke-informacni-centrum-turnov-1/>

³² Regionální turistické informační centrum Turnov. Statistika organizace 2016. In: *Turnovsko: turistický informační portál* [online]. Turistický informační centrum: ©2018. Dostupné z: <http://www.infocentrum-turnov.cz/cs/regionalni-turisticke-informacni-centrum-turnov-1/>

Patříme k sobě či *fotografové* z Turnova se vydali do Jaworu na filmový workshop, během kterého byl vytvořen dokument o vzniku města Jawor.³³

Spolu s polským městem Jelenia Góra se zástupci Turnova podíleli na projektu spolufinancovaném z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj v rámci operačního programu přeshraniční spolupráce Česká republika – Polská republika 2007–2013 s názvem *Stezka po vyhlídkových věžích česko-polského příhraničí*. Během realizace byl vypracován tištěný průvodce, který zahrnuje rozhledny a pěší výlety z Jeleni Góry a okolí nebo z Českého ráje. Také se opravily rozhledny na vrcholu kopce Wzgórze Krzywoustego ve městě Jelenia Góra, včetně instalací informačních tabulí s panoramatickými výhledy na rozhlednách v Jeleni Gorze a na rozhledně Hlavatice v Turnově.³⁴ Do projektu bylo zapojeno i Sdružení Český ráj, které svoji webovou stránku www.cesky-raj.info rozšířilo o sekci Rozhledny a vyhlídky.

3.3 MALÁ SKÁLA

Malá Skála se od Jičína a Turnova liší jak svou velikostí, tak typem atraktivit, které turistům nabízí. Ačkoliv se jedná o obec s pouze 1170 obyvateli,³⁵ míří sem ročně tisíce návštěvníků za turistikou, rekreací, ale i adrenalinovými či vodními sporty. Okolí Malé skály je velmi rozmanité a proto tolik oblíbené. Návštěvníci zde najdou hrady, zámky, skalní města, výhodnou výchozí pozici na různé turistické trasy, vyhlídky, cyklostezky, zázemí pro vodní a vodácké aktivity, poměrně bohatou síť ubytovacích i stravovacích zařízení a služby několika cestovních kanceláří, které nabízejí nejrůznější zážitkové balíčky pro rodiny, jednotlivce i organizované skupiny. V oblasti je velmi populární horolezectví, rafting a kánoe, jízda na koloběžkách i pěší návštěva blízkých hradů a zřícenin – například Pantheonu, Frýdštejna, Zbirohu a dalších.

---

³³ Podpora a rozvoj partnerské spolupráce Jawor – Turnov – Město Turnov [online]. Copyright © [cit.18.04.2018]. Dostupné z: <https://www.turnov.cz/cs/mesto/dotace-a-projekty/op-ps-cr-polsko/podpora-a-rozvoj-partnerske-spoluprace-jawor-turnov.html>

³⁴ Stezkou po vyhlídkových věžích česko - polského příhraničí. In: *Český ráj* [online]. Turnov: Sdružení Český ráj, © 1992-2018 [cit. 2018-03-06]. Dostupné z: <http://m.cesky-raj.info/cs/region-cesky-raj/sdruzeni-cesky-raj/dotace-a-projekty/stezkou-po-vyhlikovych-vezich-polsko-ceskeho-prihranici.html>

³⁵ RISY.cz – Obce – Malá Skála. In: *Object moved* [online]. Copyright © 2012 [cit.20.04.2018]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?zuj=563706&zsj=300501>

Oficiální stránky obce jsou přizpůsobeny zájmu zahraniční klientely. Zahrnují základní informace pro turisty a prostřednictvím integrované aplikace translate.google.cz nabízejí překlady textů do téměř stovky cizích jazyků, včetně polštiny.³⁶ Webové stránky místního informačního centra spravuje soukromá firma SUNDISK s.r.o., čemuž je přizpůsoben i jejich obsah s nabídkou služeb. Přesto je však lze považovat za kvalitní zdroj informací pro návštěvníky Maloskalska. Zahrnují ovšem pouze jedinou jazykovou mutaci - a to do angličtiny³⁷.

Statistické údaje o polských turistech na Malé skále chybí, respektive nejsou veřejně dostupné. K dispozici jsou souhrnné statistiky z Libereckého kraje, viz výše.

---

³⁶ *Malá skála: oficiální stránky obce* [online]. Malá Skála: Galileo corporation, © 2018 [cit. 2018-03-06]. Dostupné z: <http://www.mala-skala.cz/>

³⁷ *Infocentrum Maloskalsko* [online]. © 2018 [cit. 2018-03-06]. Dostupné z: <http://www.infocentrum-maloskalsko.cz/cs/>

PRAKTICKÁ ČÁST

4 SLOVNÍK ČESKO-POLSKÝCH TURISTICKÝCH VÝRAZŮ

Kvalita a způsob zpracování, respektive překladu, turistických a informačních materiálů mají vliv na míru pochopení kulturních a místních zvláštností či souvislostí, ale také na orientaci cizinců v dané turistické oblasti. I proto je následující kapitola věnována práci s výrazy, které se nejčastěji vyskytují v průvodcích nebo jiných informačních materiálech, objevujícím se chybám nebo používaným nepřesnostem a návrhům správných variant překladů. Jako podklady k tvorbě krátkého tematického česko-polského slovníku s terminologií z oblasti Českého ráje sloužily turistické propagační materiály dostupné v informačních centrech a na webových stránkách. Jejich seznam se nachází v bibliografii na konci práce.

Pro překlad byly použity:

- Slovník <https://glosbe.com/>³⁸
- *Słownik ortograficzny języka polskiego*: <https://sjp.pwn.pl/>³⁹
- *Tematický česko-polsko-ruský slovník pohraničí (Tematyczny czesko-polsko-rosyjski słownik pogranicza)*⁴⁰
- *Nazewnictwo Geograficzne Świata*⁴¹

Slovník je rozdělen do dvou sloupců. V prvním sloupci jsou vypsány české výrazy a ve druhém sloupci jsou vypsány jejich polské ekvivalenty. Dále je slovník dělen

---

38 Glosbe [online]. [cit. 2018-02-26]. Dostupné z: <https://glosbe.com/>

39 PWN –Słownik języka polskiego. Słownik języka polskiego PWN [online] Dostupné z: <https://sjp.pwn.pl/>

40 CHLEBDA, Wojciech a Ivana DOBROTOVÁ. Tématický česko-polsko-ruský slovník, polsko-česko-ruský slovník pohraničí (Tematyczny czesko-polsko-rosyjski, polsko-czesko-rosyjski słownik pogranicza). Opole: Uniwersytetu Opolskiego, 2015. 315 p. ISBN 978-83-7395-645-2.

41 CHUDORLIŃSKA, Elżbieta. CZECHY: Česko. In: NAZEWNICTWO GEOGRAFICZNE ŚWIATA Zeszyt 11: Europa Część I [online]. Katowice: © Copyright by Główny Geodeta Kraju, 2009 [cit. 2017-11-28]. s. 80-88. ISBN 978-83-254-0463-5. Dostupné také z: http://ksng.gugik.gov.pl/pliki/zeszyty/zeszyt_11.pdf

do tematických skupin, aby se čtenář lépe orientoval. Součástí bakalářské práce je příloha, která obsahuje elektronickou verzi slovníku. V elektronické verzi je slovník seřazen podle abecedy.

4.1 NÁZVY SKALNÍCH MĚST, ÚTVARŮ, SKAL A SKALNÍCH PŮCHODŮ

Názvy skalních měst se ponechávají v původním znění. V závorkách je vysvětleno, že se jedná o skalní město, aby nedošlo k pomýlení a čtenář se nedomníval, že se např. jedná o obec. U názvů skalních měst *Prachovské skály* a *Suché skály* existuje výjimka. Daný název skalního města lze ponechat jako u ostatních v původním znění, nebo se přeloží jako *Skały Prachowskie* a *Suche skały*.

Názvy skalních útvarů, skal a skalních průchodů se většinou překládají doslovně. Specifickým příkladem je název skalního průchodu *Císařská chodba*, který lze přeložit jako *Krużganek Cesarski*, nebo *Cesarski Korytarz*. Častěji se však objevuje druhá verze *Cesarski Korytarz*. V turistických propagačních materiálech se výraz *Bozkovské dolomitové jeskyně* překládá jako *Bozkowskie jaskinie dolomitowe*. Podle slovníku geografických názvů (*Nazewnictwo Geograficzne Świata*) se výraz nemusí překládat a ponechá se v originálním znění.⁴²

V propagačních a turistických materiálech se také objevují nevhodné překlady. Např.: *Angrova ścieżka*, *Skały Betlejemské skály*, *Grużdanek Cesarski*, *Festiwal w Jicinie – w mieście bajek*, *Kobyli Głowa*, *Kopicowe organy*, *Kopicowa zagroda*, *Kościół Św. Franciszka z Asyżu*, *kolumna Mariánský sloup*, *dydaktyczny szlak turystyczny*, *Piekarzowa brama*, *piesza wycieczka*, *Wędrówka za Rumcajem*, *Ścieżka riegrowa*, *skalne miasto Hruboskalsko*, *Trhlinová przepaść*, *Valdicka brama*, *Uroczystości Valdštejnské*, *Loggia Valdštejnská*, *Grzebień Vranovski*. Uvedená spojení zní v polském jazyce nepřirozeně. Jako vhodnější ekvivalenty lze použít: *Ścieżka Angra*, *Skały Betlejemskie*, *Cesarski korytarz*, *Festiwal Jiczyn – miasto bajek*, *Głowa Kobyły*, *organy Kopicza*, *zagroda*

---

⁴² CHUDORLIŃSKA, Elżbieta. CZECHY: Česko. In: NAZEWNICTWO GEOGRAFICZNE ŚWIATA Zeszyt 11: Europa Część I [online]. Katowice: © Copyright by Główny Geodeta Kraju, 2009 [cit. 2017-11-28]. s. 80-88. ISBN 978-83-254-0463-5. Dostupné také z: http://ksng.gugik.gov.pl/pliki/zeszyty/zeszyt_11.pdf

Kopica, Kościół św. Franciszka z Asyżu, Kolumna Maryjna, ścieżka dydaktyczna, Brama Piekarza, wycieczka piesza, Wędrówka do Rumcajsa, Ścieżka Riegra, Hruboskalsko (skalne miasto), szczelinowa przepaść, Brama Valdicka, Uroczystości Wallensteina, Loggia Wallensteina, Grań Vranovskí.

Český výraz	Polský výraz
skála	Skała
Adamovo lože	Adamowe łóże
Betlémské skály	Skały Betlejemskie
Borecké skály	Skały Boreckie
Bozkovské dolomitové jeskyně	Bozkowskie jaskinie dolomitowe
Císařská chodba	Kružganek Cesarski
Císařská chodba	Cesarski korytarz
Drábské světničky	Drábskie Izdebki
Hruboskalsko (skalní město)	Hruboskalsko (skalne miasto)
Jeskyně Postojná - Amerika	Jaskinia Postojna – Amerika
kamenolom	Kamieniołom
Kapelník	Kapelmistrz
Klokočské průchody	Klokočskie przejścia
Klokočské skály (skalní město)	Klokočské skály (miasto skalne)
Kobylí hlava	Głowa Kobyły
Kopicovy varhany	organy Kopica
Myší díra	Mysia dziura
Prachovské skály (skalní město)	Prachovské skály (miasto skalne)
skalní město	skalne miasto
skalní útvary	formacje skalne
Suché skály	Suche Skały
Symbolický hřbitov horolezců	Symboliczny cmentarz wspinaczy
Šikmá věž	Krzywa Wieża
pískovec	Piaskowec
Trhlinová propast	Przepaść szczelinowa

Vranovský hřeben	grań Vranovski
Pekařova brána	Brama Piekarza
lezecká oblast	teren wspinaczy

4.2 NÁZVY ROSTLIN A ŽIVOČICHŮ

Názvy rostlin a živočichů, které se vyskytují v Českém ráji, jsou vybrány pouze z propagačního materiálu.⁴³ Překladatel při překladu použil ustálené polské ekvivalenty.

Český výraz	Polský výraz
brhlík	Kowalik
kokořík vonný	kokoryczka wonna
králíček obecný	mysikrólik zwyczajny
ledňáček říční	zamorodek zwyczajny
lejsek šedý	mucholówka szara
lipan podhorní	lipień pospolity
mlok skvrnitý	salamandra plamista
morčák velký	tracz nurogęs
prvosienka jarní	pierwosnek lekarski
ropucha obecná	ropucha szara
rorýs	Jerzyk
skokan hnědý	żaba trawna
skorec vodní	pluszcz zwyczajny
slavík obecný	słowik rdzawy
užovka obojková	zaskroniec zwyczajny
vydra říční	wydra europejska
střevíčník pantoflíček	obuwik pospolity
Netýkavka žlaznatá	niecierpek himalajski

---

43 Turnov: ścieżki edukacyjne. Turnov: Miasto Turnov – Wydział Turystyki, 2010.

4.3 CÍRKEVNÍ NÁZVY

V následující tabulce jsou vypsány sakrální objekty a názvy církevních památek. Názvy sakrálních objektů jako kaple, kostel, klášter se v polštině stejně jako v češtině píše s malým počátečním písmenem. Jedná se totiž o obecná podstatná jména.⁴⁴ Jména svatých nejsou ponechána v původní formě, ale objevují se ustálená polská spojení. Ve slovníku jsou uvedena rovněž jména svatých, kteří se nejčastěji vyskytují na Turnovsku. Správnost jejich ekvivalentu lze ověřit v liturgickém kalendáři nebo v jiném církevním kalendáři. Pro ověření byl použit polský elektronický kalendář *Imiona Świętych i wykaz Świętych patronów imion z opisem patronaży*.⁴⁵ Překladatel sakrálních památek na Turnovsku použil správné polské ekvivalenty bez výskytu náhodných chyb. V turistických materiálech nejsou uváděna jejich celá jména. Původ svatého je upřesněn v závorkách.⁴⁶ Ve slovníku jsou použita jména celá.

Český výraz	Polský výraz
církevní památka	zabytek sakralny
kaple s ossariem v Kbelnici	kaplica z ossarium w Kbelnicy
kaple sv. Vavřince	kaplica św. Wawrzyńca
kostel	Kościół
kostel sv. Františka z Assisi	kościół św. Franciszka z Asyżu
kostel sv. Ignáce	kościół św. Ignacego z Loyoli
kostel sv. Jana Křtitele	kościół św. Jana Chrzcziciela
kostel sv. Matěje na Hruštici	kościół św. Macieja na Hruštici
kostel sv. Mikuláše	kościół św. Mikołaja
kostel zasvěcený Panně Marii	kościół poświęcony Marii Pannie

44 SKRABA, Lukáš. Česko-polský překlad církevní terminologie v turistických proagačních materiálech (Czech-Polish Translation of Church Terms in Tourism Promotional Materials) [online]. Olomouc, 2015 [cit. 2018-03-02]. Bakalářská práce. Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci. Vedoucí práce Mgr. Jan Jeništa, Ph.D. s. 47. Dostupné také z: <http://library.upol.cz/arl-upol/cs/csg/?repo=upolrepo&key=78814507559>

45 Imiona Świętych i wykaz Świętych patronów imion z opisem patronaży [online]. [cit. 2018-03-02]. Dostupné z: <http://patroni.waw.pl/>

46 COGAN, PhDr. Miroslav a Karína KURKOVÁ. Drobne zabytki sakralne ziemi Turnovskiej. Turnov: Miasto Turnov – Wydział Turystyki, 2014.

sv. Václav	św. Wacław (Król)
sv. Jiří	św. Jerzy
sv. Ludmila	św. Ludmiła
sv. Máří Magdaléna	św. Maria Magdalena
sv. Florian	św. Florian
sv. Jan Nepomucký	św. Jan Nepomucen
sv. Jozef	św. Józef
sv. František z Asisi	św. Franciszek z Asyżu
sv. Anna	św. Anna
sv. Barbora z Nikomedie	św. Barbara z Nikomedii
sv. Kateřina z Alexandrie	św. Katarzyna z Aleksandrii
synagoga	synagoga
Jezuitská kolej	kolegium Jezuickie
klášter kartuziánů	klasztor kartuzów
vojenský hřbitov	cmentarz wojskowy
židovské památky	zabytki żydowskie
židovský hřbitov	cmentarz żydowski
Mariánský sloup	Kolumna Maryjna

4.4 STEZKY A CESTY

U termínů stezek se občas objevují nevhodné polské ekvivalenty. Např. výraz *Angrova stezka* byl přeložen jako *Angrova ścieżka*. Polský ekvivalent v polském jazyce zní nepřirozeně. Vhodnější řešení překladu je *Ścieżka Angra*. Výraz naučná stezka v propagačních materiálech byl přeložen jako *dydaktyczny szlak turystyczny*, ale vhodnější překlad, který se používá častěji je *ścieżka dydaktyczna*, případně *szlak turystyczny*.⁴⁷

---

⁴⁷ LOTKO, Edvard. *Čeština a polština v překladatelské a tlumočnické praxi*. Ostrava: Profil, 1986. 214 s.

Český výraz	Polský výraz
Angrova stezka	ścieżka Angra
cyklistický výlet	wycieczka rowerowa
cyklotrasa	ścieżka rowerowa
Cipískova stezka	ścieżka Cypiska
křížová cesta	droga krzyżowa
naučná stezka	ścieżka dydaktyczna
Okruh	trasa
Riegrova stezka	Ścieżka Riegra
Rumcajsova stezka	Ścieżka Rumcajsa
turistická stezka	szlak turystyczny
Zlatá stezka Českého ráje	Złota ścieżka Czeskiego Raju

4.5 NÁZVY HRADŮ A ZÁMKŮ

Překlady vlastních názvů hradů, zámků a zřícenin nejsou ničím specifické. Obecné české pojmenování *hrad*, *zámek* nebo *zřícenina* se převede do polské podoby a samotný název se nechá v původní české formě: *Ruiny zamku Trosky*. Specifickým příkladem je jméno vévody Albrechta z Valdštejna. Pokud se jedná o nejstarší hrad v oblasti Českého ráje, jméno *Valdštejn* se v polském překladu nemění a nechává se v originální formě. V případě, že výraz *Valdštejn* zastupuje přívlastek nebo jméno vévody, je výraz *Valdštejn* překládán jako *Wallenstein*. Překladaatelé u jména *Albrecht z Valdštejna* vycházejí z německého překladu *Albrecht von Wallenstein*. Rovněž u příjmení *Šlikovi* překladaatelé vycházejí z německého překladu *Schlik*.

Český výraz	Polský ekvivalent
Hrad	zamek
Staré hrady	Staré hrady
hrad Kost	zamek Kost
hrad Valdštejn	zamek Valdštejn

Zámek	pałac
Valdštejnský zámek	pałac Wallensteina
zámek Humprecht	pałacyk Humprecht
zámek Mnichovo Hradiště	pałac Mnichovo Hradiště
zámek Hrubý Rohozec	pałac Hrubý Rohozec
zámecký park	park pałacowy
Zřícenina	ruiny
zřícenina hradu Kumburk	ruiny zamku Kumburk
zřícenina hradu Rotštejn	ruiny zamku Rotštejn
zřícenina hradu Trosky	ruiny zamku Trosky
Zřícenina hradu Vranov-Pantheon	ruiny zamku Vranov-Pantheon
Valdštejnská lodžie	Loggia Wallensteina
hrad Pařez	zamek Pařez

4.6 VYHLÍDKY, ROZHLEDNY A VRCHOLY

Názvy vyhlídek, rozhleden a vrcholů se překládají do polského jazyka stejně jako u výše zmíněných hradů, zámků a zřícenin. Přeložen je pouze objekt a samotný název je ponechán v originální formě.⁴⁸ Slovo vyhlídka se do polštiny překládá jako *punkt widokowy*, ale pokud je slovo vyhlídka součástí názvu, do polštiny se nepřekládá, např. *Vyhlídka Českého ráje – Wyhlidka Czeskiego Raju*⁴⁹.

Český výraz	Polský výraz
Vyhlídka	punkt widokowy
Vyhlídka Českého ráje	Wyhlidka Czeskiego Raju (punkt widokowy)

48 CHUDORLIŃSKA, Elżbieta. CZECHY: Česko. In: NAZEWNICTWO GEOGRAFICZNE ŚWIATA Zeszyt 11: Europa Część I [online]. Katowice: © Copyright by Główny Geodeta Kraju, 2009 [cit. 2017-11-28]. s. 80-88. ISBN 978-83-254-0463-5. Dostupné také z: http://ksng.gugik.gov.pl/pliki/zeszyty/zeszyt_11.pdf

49 RANDAK; Stanislav. Czeski Raj. Nymburk: Vega-L, 2007. ISBN 978-80-86757-75-9.

Vyhlídká Šlika	Widok Schlika
Pechova vyhlídka	Widok Pecha
Rozhledna	wieża widokowa
rozhledna Milohlídka	wieża widokowa Milohlídka
rozhledna na Táboře	wieża widokowa na szczycie Tábor
Vrch	szczyt
vrch Brada	szczyt Brada
kopec Čerovka	wzgórze Čerovka
vrch Zebín	szczyt Zebín
věž Baba	wieża Baba
věž Panna	wieża Panna
Valdická brána	Brama Valdicka
vrch Kozákov	szczyt Kozákov
vrch Tábor	szczyt Tábor

4.7 GEOGRAFICKÉ NÁZVY

Při zařazení některých polských ekvivalentů u geografických názvů jsem vycházela ze slovníku geografických názvů *Nazewnictwo Geograficzne Świata*. Podle slovníku se názvy nepřekládají. Výjimkou je zde výraz *řeka Jizera*, který se může překládat dvojím způsobem. První možnost je ponechat český název *Jizera* nebo použít častěji používaný ekvivalent *Izera*.⁵⁰ Pokud název rybníků je přídavné jméno, v přeložených polských textech má polskou koncovku - např. *stawy Jinolickie*. V případě nerostných surovin je český výraz nahrazen ustáleným polským ekvivalentem.

Český výraz	Polský výraz
Achát	agat

⁵⁰ CHLEBDA, Wojciech a Dobrotová, Ivana. *Tematický česko-polsko-ruský slovník, polsko-česko-ruský slovník pohraničí (Tematyczny czesko-polsko-rosyjski, polsko-czesko-rosyjski słownik pogranicza)*. Opole: Uniwersytetu Opolskiego, 2015., 315 s.

drahé kameny	kamienie szlachetne
český granát	czeski granat
Geopark	geopark
Chráněná krajinná oblast Český ráj	Obszar chronionego krajobrazu Czeski Raj
Letovisko	letnisko
Podtrosecká údolí	Doliny Podtroseckie
prameny v Sedmihorkách	źródła w Sedmihorkach
rybník Vidlák	staw Vidlák
řeka Cidlina	rzeka Cidlina
řeka Jizera	rzeka Jizera/Izera
Údolí Plakánek	Dolina Plakanek
Údolí Žehrovky	Dolina Žehrovky
Věžický rybník	staw Věžický
Želejovské údolí	Dolina Želejovská
přírodní rezervace	rezerwat przyrody
Jinolické rybníky	Stawy Jinolickie

4.8 NÁZVY MĚST A ÚZEMNĚSPRÁVNÍCH CELKŮ

Nezbytné je zmínit zvláštnost překladu u výrazu města *Jičín*. *Jičín* je překládáno nejčastěji jako *Jiczyn*, ale občas se v materiálech objevuje forma *Jiczin*.⁵¹ Tato forma je podle základní pravopisné kodifikační příručky *Słownik ortograficzny języka polskiego* přeložena gramaticky správně,⁵² i když se v polské gramatice hláska -cz- řadí mezi tvrdé souhlásky, po kterých se píše samohláska -y-.⁵³ Občas se pro lepší orientaci ponechá název města v originálním znění. Často je název *Jičín*, včetně ostatních názvů hradů, zámků, skalních měst, rozhleden, obcí a měst ponechán v originálním znění. Jenom při deklinaci

⁵¹ Ścieżka Rumcajsa: czyli rodzinna wędrówka śladami rozbójnika z Jiczina. Jičín: Město Jičín, 2014.

⁵² PWN – Słownik języka polskiego. Słownik języka polskiego PWN [online] Dostupné z: <https://sjp.pwn.pl/korpus/szukaj/Jiczin.html>

⁵³ STRUTYŃSKI, Janusz. Gramatyka polska: wprowadzenie, fonetika, fonologia, morfologia, składnia. Wyd. 4. Kraków: Wydaw.Tomasz Strutyński, 2000. 367 s.

se používají polské koncovky. Dané pravidlo platí u ostatních názvů obcí a měst. Město *Turnov* nemá svůj polský ekvivalent. Případný překlad by byl *Turnów*, který se ale v polštině neobjevuje. Obec *Malá Skála* je buďto ponechána v původním znění, nebo se popoľšťuje na název *Mała Skala*. Originální výraz se používá u názvů obcí nejčastěji. Výhodou pro čtenáře může být snadnější orientace v cizojazyčném prostředí. České výrazy, které označují kraj, např. *Královéhradecký kraj*, se nahradí polským ekvivalentem *kraj hradecki*.⁵⁴

Český výraz	Polský výraz
Český ráj	Czeski Raj
Jičín	Jiczyn
Turnov	Turnov
Sobotka	Sobotka
Lomnice nad Popelkou	Lomnice nad Popelką
Dubecko	Dubecko
Malá Skála	Mała Skała
Mnichovo Hradiště	Mnichovo Hradiště
Královéhradecký kraj	kraj hradecki
Liberecký kraj	kraj liberecki
Středočeský kraj	kraj środkowoczeski

4.9 DALŠÍ NÁZVY A VÝRAZY

U názvu „Festival Jičín město pohádky“ lze na internetových stránkách najít více než jeden polský překlad. Např. *Festiwal w Jičínie – w mieście bajek*. Zde překladatel ponechal název města v původním českém znění. Druhou verzí překladu je *Festiwal Jiczyn*

---

54 CHUDORLIŃSKA, Elżbieta. CZECHY: Česko. In: NAZEWNICTWO GEOGRAFICZNE ŚWIATA Zeszyt 11: Europa Część I [online]. Katowice: © Copyright by Główny Geodeta Kraju, 2009 [cit. 2017-11-28]. s. 80-88. ISBN 978-83-254-0463-5. Dostupné také z: http://ksng.gugik.gov.pl/pliki/zeszyty/zeszyt_11.pdf

– *miasto bajki*.⁵⁵ Další problém byl u názvu Valdštejnské slavnosti. Výraz byl přeložen jako *Uroczystości Valdštejnské*.⁵⁶ Znovu, jako u předešlého příkladu, způsob překladu je nevhodný a nepřirozený. Přijatelnější je použít ekvivalent, který vychází z německého překladu Wallenstein. Místo výrazu Uroczystości Valdštejnské použijeme vhodnější výraz Uroczystości Wallensteina. . Jméno vévody Albrechta z Valdštejna se překládá v každých materiálech různě. Buď je jméno *Valdštejn* ponecháno v originálním znění, nebo se používá německý překlad *Albrecht von Wallenstein*. Rozhodla jsem se pro druhou možnost, jelikož se uvádí v přeložených textech nejčastěji.

Český výraz	Polský výraz
Obec	gmina
Brána do Českého ráje	Brama do Czeskiego Raju
Srdce Českého ráje	Serce Czeskiego Raju
Náměstí	plac
Radnice	ratusz
informační centrum	centrum informacyjne
Festival Jičín město pohádky	Festiwal Jiczyn – miasto bajek
lipová alej	aleja lipowa
Střední uměleckoprůmyslová škola v Turnově	Średnia Szkoła Artystyczno-Przemysłowa w Turnowie
vlastivědné muzeum	muzeum krajoznawcze
Staročeské trhy	Staroczeskie Targi
Dlaskův statek	Zagroda Dlaska
pověst	legenda
kemp	kemping
koupaliště	kąpielisko
parkoviště	parking

55 JICZYN – MIASTO BAJEK – TourAtlas[online]. Copyright ©CIS, Complete Internet Services[cit.18.03.2018]. Dostupné z: <https://www.touratlas.cz/pl/site-26/mesto/?id=jiczyn-1&objekt=jiczyn-miasto-bajek-5897>

56 Miasto Jičín. *Jičín i okolice*: Kultura. Jičín.

regionální produkty	produkty regionalne
skokanský můstek	skocznia narciarska
Socha	rzeźba
loupežník Rumcajs	rozbójnik Rumcajs
lázně Sedmihorky	uzdrowisko Sedmihorky
Valdštejnské slavnosti	Uroczystości Wallensteina
Pivovar	browar

5 VYHLÍDKOVÁ MÍSTA V ČESKÉM RÁJI – TURISTICKÝ PRŮVODCE (PUNKTY WIDOKOWE W CZESKIM RAJU – PRZEWODNIK TURYSTYCZNY)

V praktické části bakalářské práce je vybráno osm vyhlídkových míst, které budou v rámci projektu dobratrasa.eu zmapovány. Text je v češtině a přeložen do polštiny. Obrázky jsou převážně vlastní, nebo převzaty z uvedených zdrojů.

5.1 MILOHLÍDKA V JIČÍNĚ

V pohádkovém městě Jičíně na vrcholu kopce Čerovka se nachází nejstarší rozhledna Českého ráje. Jedná se o dvoupatrovou kamennou věž, kterou nechal postavit jičínský krajský hejtman Hansgirk z darů bohatých měšťanů a poskytl tak práci chudým.⁵⁷ Rozhledna působí velice impozantně a z vrchu věže je vidět do okolí Jičina. Bohužel výhled není do všech stran, jelikož tomu brání mohutné koruny listnatých stromů. Pod rozhlednou je přibližně třicet metrů hluboká propast. Veliká rokle sloužila ještě nedávno jako přírodní divadlo. Dnes se v rokli občas pořádají kulturní akce. Rozhledna začala být navštěvovaná až po roce 1885. V tom samém roce dělníci nechali přidělat na věž zábradlí pro bezpečnost návštěvníků. Nad vchodem do věže je vytesaný nápis ve staročeštině: „Vystavená ochotou spanilých dárců Milohlídka, v úlevu nuznoživých, k rozkoši krasolíbé – 1843.“ Z toho je patrné, že věž je stará už 174 let. Po několika letech po dostavení hrozilo zřícení věže, proto byla na konci 19. století postavena mohutná zeď, která chránila věž před spadnutím. I dnes je rozhledna často navštěvovaná a volně přístupná. Mimo hlavní sezonu si návštěvník musí klíče od rozhledny vyzvednout.⁵⁸

---

⁵⁷ NOUZA, Jan, Emil MENDYK a TĚ. Helena JANKOWSKA]. Szlakiem wież widokowych pogranicza polsko-czeskiego: Jelenia Góra i okolice, Czeski Raj = Stezkou po vyhlídkových věžích polsko-českého příhraničí: Jelení Hora a okolí, Český Ráj. Jelenia Góra: Vento Studio Jacek Gajda, 2010. ISBN 9788392860006

⁵⁸ Rozhledna Milohlídka - Čerovka. In: *Jičín: Příroda a krajina* [online]. Město Jičín, ©2017 [cit. 2017-11-20]. Dostupné z: <http://www.jicin.org/dr-cs/1018-rozhledna-milohlidka-cerovka.html>

WIEŻA WIDOKOWA W JICZYNI (MILOHLÍDKA)

W Jiczynie, tzw. mieście bajek, na szczycie kopca znajduje się najstarsza wieża widokowa w Czeskim Raju. Dwupiętrową wieżę kamienną zbudował prezydent miasta dzięki prezentom, które dostał od mieszkańców, a następnie dał pracę biednym. Wieża widokowa jest bardzo imponująca, a z jej szczytu można zobaczyć okolice Jiczyna. Niestety widoczność jest ograniczona przez wysokie wierzchołki drzew. Pod wieżą widokową znajduje się przepaść o głębokości 30 metrów. Wąwóz jeszcze kilka lat temu służył teatrowi na świeżym powietrzu. Dzisiaj w wąwozie od czasu do czasu odbywają się imprezy kulturalne. Ludzie zaczęli odwiedzać wieżę dopiero po roku 1885. W tym roku robotnicy dobudowali balustradę dla bezpieczeństwa turystów. Przy wejściu został wykuty napis w języku staroczeskim: „Vystavená ochotou spanilých dárců Milohlídka, v úlevu nuznoživých k rozkoši krasolibé – 1843”. (Wybudowana dzięki wspaniałym darczyńcom Milohlídka, aby ulżyć nędzarzom, ku rozkoszy miłujących piękno). Znaczące jest to, że wieża została wybudowana 174 lat temu. Kilka lat później groził jej upadek, dlatego pod koniec XIX wieku dobudowano szeroką ścianę, która zabezpieczyła wieżę przed upadkiem.

Również dzisiaj wieża jest często odwiedzana przez turystów. W przypadku, kiedy jednak jest zamknięta, odwiedzający mogą wypożyczyć klucze.

Obrázek 2: Milohlídka v Jičíně (zdroj: vlastní foto)

5.2 ROZHLEDNA NA KOPANINĚ U MALÉ SKÁLY

V roce 1892 se na výletě turnovského odboru Klubu českých turistů zrodila myšlenka postavit rozhlednu. Tehdy na hřbetu kopce Kopaniny vedla pomyslná hranice mezi vnitrozemím a pohraničím s německy mluvící částí obyvatelstva. Oválnou věž osmnáct metrů vysokou, postavenou z cihel a zakončenou cimbuřím s litinovým opláštěním navrhl člen odboru KČT Ing. František Duba. Základní kámen byl položen na podzim v roce 1893 a stavba byla ukončena o rok později v roce 1894. V tom samém roce 3. června se konalo slavnostní předání rozhledny, kam se sjela stovka nadšenců turistiky z celých Čech. Z Prahy byl vypraven speciální vlak pro ostatní členy odboru KČT. Podle tehdejšího časopisu vystoupalo v den předávání na rozhlednu přes 400 turistů.⁵⁹ V roce 1936 byl zastřešen vyhlídkový ochoz. Dnes je rozhledna 21 m vysoká a nahoru vede 93 schodů. V Roce 2001 a 2002 podstoupila rozhledna rekonstrukci. Byla vyměněna střecha a rok na to okna na vyhlídkové plošině.⁶⁰ Rozhledna pod správou obecního úřadu je přes celou sezonu otevřena. Mimo sezonu je otevřena pouze za pěkného počasí, v jiné dny si návštěvník může půjčit klíč. Na kopec s rozhlednou vedou dvě turistické trasy s výrazným převýšením.⁶¹ Turista může naplánovat krátký výlet z Malé Skály na zříceniny hradů Frýdštejn, Vranov, na rozhlednu a zpět. Rozhledna Kopanina patří k nejnavštěvovanějším a nejznámějším objektům v pojizerském letovisku Malá Skála.

---

59 NOUZA, Jan, Emil MENDYK a TĚ. Helena JANKOWSKA]. Szlakiem wież widokowych pogranicza polsko-czeskiego: Jelenia Góra i okolice, Czeski Raj = Stezkou po vyhlídkových věžích polsko-českého příhraničí: Jelení Hora a okolí, Český Ráj. Jelenia Góra: Vento Studio Jacek Gajda, 2010.

60 Kopanina. In: NA-ROZHLEDNY.cz [online]. © 2011-2017 [cit. 2017-11-20]. Dostupné z: <http://www.na-rozhledny.cz/kopanina>

61 Rozhledna Kopanina. In: Český ráj: Rozhledny a vyhlídky [online]. Turnov: Sdružení Český ráj, © 1992-2018 [cit. 2017-11-20]. Dostupné z: <http://www.cesky-raj.info/dr-cs/1021-rozhledna-kopanina.html>

WIEŻA WIDOKOWA KOPANINA

W roku 1892 oddział Klubu Czeskich Turystów zorganizował wycieczkę i wówczas na myśl przyszło im wybudowanie wieży widokowej. Na grzbiecie wzgórza Kopanina była zmyślona linia między wewnętrzem i pograniczem z niemiecką populacją. Wieża jest owalna i ma 18 metrów wysokości. Zbudowano ją z cegieł, w górnej części znajdują się blanki z żeliwnym płaszczem. Projektantem był Ing. František Duba – członek oddziału KCT. Kamień podstawowy został położony jesienią 1893 roku, a budowę ukończono rok później. 3 czerwca 1894 roku odbyło się uroczyste przekazanie wieży widokowej. Przyjechało na nie stu turystów z całych Czech, a z Pragi wyruszył pociąg przeznaczony dla członków oddziału CTK. Według danych z ówczesnego magazynu w dniu przekazania na wieżę widokową weszło ponad 400 turystów. W roku 1936 galerię widokową zadaszono. Dzisiaj ma 21 metrów wysokości i 93 schody. W roku 2001 i 2002 wieża została zrekonstruowana. Wymieniono dach i okna na platformie widokowej. W sezonie jest otwarta, a poza sezonem – otwierana tylko w przypadku sprzyjającej pogody (w inne dni odwiedzający mają możliwość wypożyczenia kluczy). Na Kopicz prowadzą dwa szlaki turystyczne. Turysta może sobie zaplanować krótką wycieczkę z gminy Malá Skála do ruin zamków Frýdštejn, Vranov, na wieżę widokową i z powrotem. Wieża widokowa Kopanina jest jedną z najczęściej zwiedzanych i najbardziej znanych obiektów w letnisku Malá Skála.

Obrázek 3: Rozhledna na Kopanině (zdroj: vlastní foto)

5.3 ROZHLEDNA V DUBECKU

Dubecko je název výšiny dosahující nadmořské výšky 399 m. Na výšině stojí rozhledna, která je i s celým stožárem 50 m vysoká. Ocelové schodiště se obtáčí okolo stožáru do výšky 33 m.⁶² Vyhlídka je dřevěně obložená a zastřešená. Z vyhlídky lze pozorovat další známé vyvýšeniny. Je možné vidět nejvyšší vrchol Českého ráje Kozákov, zříceninu hradu Trosky, vysílač Ještěd, hřeben Kopaniny nebo okolní vesnice. Rozhledna byla zprovozněna v roce 2001, ale slavnostně otevřena byla teprve v průběhu letních akcí 6. července 2002. Pro návštěvníky je rozhledna otevřena od dubna do září. V říjnu je otevřeno pouze o víkendech. Mimo sezónu je možné si zapůjčit klíč. V lese u Dubecka se také nachází pískovcové skalky. Z jedné skalky je vytesaná kaplička zasvěcená sv. Eustachovi.⁶³

WIEŻA WIDOKOWA W DUBECKU

Dubecko to nazwa wyżyny o wysokości 399 m n.p.m. Na wyżynie znajduje się wieża widokowa, która razem z masztem ma 50 metrów wysokości. Wieża widokowa ma stalowe schody, które zwiąją się wokół masztu do wysokości 33 metrów. Taras widokowy jest drewniany i umieszczony pod dachem. Można stamtąd zobaczyć inne znane wzniesienia, np. najwyższy szczyt w Czeskim Raju nazywany Kozákov, ruiny zamku Trosky, nadajnik Ještěd, grzebień Kopaniny albo okoliczne wsi. Wieża widokowa po raz pierwszy została otwarta w roku 2001, ale uroczyste otwarcie odbyło się dopiero latem przy okazji letnich imprez 6. czerwca 2002 roku. W przypadku, gdy turysta chce zwiedzić wieżę widokową, istnieje możliwość wypożyczenia kluczy. Oficjalny okres zwiedzania trwa od kwietnia do września. W październiku wieża jest otwarta tylko w weekendy.

---

62 Rozhledna Dubecko. In: Český ráj: Rozhledny a vyhlídky [online]. Turnov: Sdružení Český ráj, © 1992-2018 [cit. 2017-11-20]. Dostupné z: <http://www.cesky-raj.info/dr-cs/1019-rozhledna-dubecko.html>

63 NOUZA, Jan, Emil MENDYK a TĚ. Helena JANKOWSKA]. Szlakiem wież widokowych pogranicza polsko-czeskiego: Jelenia Góra i okolice, Czeski Raj = Stezkou po vyhlídkových věžích polsko-českého příhraničí: Jelení Hora a okolí, Český Ráj. Jelenia Góra: Vento Studio Jacek Gajda, 2010. ISBN 9788392860006

W lesie niedaleko Dubecka znajdują się piaskowce. Z jednego z nich wykuto kapliczkę poświęconą św. Eustachemu.

Obrázek 4: Rozhledna v Dubecku (zdroj: vlastní foto)

5.4 KOZÁKOV

Nejvyšším bodem Českého ráje je hora Kozákov, která dosahuje výšky 744 m. n. m. Původně byla hora sopečně činná. Dnes je na jejím vrcholu postavena rozhledna a Riegrova chata. Rozhledna byla postavena poměrně nedávno, v roce 1995. Jako s prvním návrhem přišel akademický malíř Jan Prousek. Navrhl vyhlídkovou věž spojit s kaplí zasvěcenou sv. Cyrilovi i Metodějovi. Nápad měl pozitivní ohlas, ale v roce 1903 zemřel známý národní vůdce František Ladislav Rieger. Občané z jeho rodného regionu Semilská se rozhodli posvětit jeho památku a postavit na jeho počest mohylu jako vyhlídku, která měla být 28 m vysoká. Realizace měla stát 80 až 100 tisíc korun. Finančních prostředků však nebylo dostatek, a tak se vrátili k původní myšlence, jenže za války přišel problém s výstavbou. Teprve po vzniku samostatného Československa se začalo o postavení výletního objektu znovu uvažovat a Riegrova chata byla slavnostně předána v roce 1928.⁶⁴

---

64 NOUZA, Jan, Emil MENDYK a TĚ. Helena JANKOWSKA]. Szlakiem wież widokowych pogranicza polsko-czeskiego: Jelenia Góra i okolice, Czeski Raj = Stezkou po vyhlídkových věžích

O rozhledně se začalo reálně uvažovat teprve až v roce 1993, kdy se na Kozákově budoval vojenský spojovací uzel. Proto je rozhledna i víceúčelová a má dvě plošiny. Vyšší plošina, která slouží vojsku, dosahuje výšky 48 m. Běžní turisté mají přístup jenom na první plošinu ve výšce 24 m. Z rozhledny je nádherný výhled do okolí. Návštěvníci mohou vidět Krkonoše, Jizerské hory, Lužické hory, Středohoří a pokud se zadaří, tak dokonce Orlické hory. Dalekohledem lze pozorovat také nejvyšší budovy v Praze.

KOZÁKOV

Najvyšším punktem v Českim Raju jest szczyt Kozakov, który znajduje się na wysokości 744 m n.p.m. Szczyt jest wulkaniczny. Dzisiaj jest na nim wieża widokowa i Riegrowa Chata. Wieża widokowa została zbudowana stosunkowo niedawno, w roku 1995. Jej projekt przedstawił akademicki malarz Jan Prousek, który zaproponował połączenie wieży z kapliczką poświęconą świętym Cyrylowi i Metodemu. Jego pomysł został odebrany pozytywnie, ale w roku 1903 umarł znany narodowy przywódca pochodzący z regionu Semilsko – wówczas mieszkańcy zdecydowali się poświęcić mu pamiątkę i wybudować korhan, która powinna mieć 28 metrów wysokości. Realizacja kosztowałaby od 80 do 100 tysięcy korun. Ze względu na niewystarczającą kwotę zdecydowano się powrócić do poprzedniego pomysłu, jednak w czasie I wojny światowej pojawił się kłopot z budową. Dopiero po powstaniu Czechosłowacji można było wybudować obiekt i w roku 1928 odbyło się uroczyste przekazanie.

Kiedy zaczęto budowę węzła połączenia wojskowego w roku 1993, zastanawiano się także nad dokładnym projektem wieży. Dlatego też jest ona wielofunkcyjna i ma dwie platformy, w tym wyższą (dla wojska) o wysokości 48 metrów. Turyści mogą korzystać wyłącznie z pierwszej platformy – roztacza się stamtąd piękny widok na okolicę. Zwiedzający mogą zobaczyć Karkonosze, Góry Izerskie, Góry Łużyckie, Czeskie Średniogórze, a nawet Góry Orlickie. Najwyższe budynki w Pradze można obserwować przez lornetkę.

Obrázek 5: Rozhledna na Kozákově (zdroj: vlastní foto)

5.5 ROZHLEDNA NA TÁBOŘE U LOMNICE NAD POPELKOU

Jednu z nejkrásnějších rozhleden v Čechách můžeme vidět v nadmořské výšce 678 m na hoře Tábor. Tábor byl původně poutním místem a z Lomnice nad Popelkou na něj vede křížová cesta se čtrnácti cihlovými kapličkami.⁶⁵ Na vrcholu včetně rozhledny a restaurace stojí také barokní kostel zasvěcený Proměnění Páně. Každoročně se zde pořádá pouť po svátku Seslání Ducha svatého. Jedná se o pohyblivý svátek, proto se každý rok koná pouť v jiný den. Většinou však na konci května nebo v červnu. Druhá pouť se koná v létě.

Rozhledna byla postavena v roce 1888, dřevěná a dosahovala výšky 22 m. Stavba byla inspirována rozhlednou na Alžbětině výšině u Vídeňského Nového Města. Nicméně po devíti letech začala dřevěná konstrukce hnit. Na přestavbu věže se organizovali sbírky a stavitel Václav Slaba navrhl rozhlednu z cihel. Začalo se stavět v roce 1911 a za pět

---

⁶⁵ DAVID, Petr a Vladimír SOUKUP. Český ráj – Jičínsko. 2. aktualiz. vyd. Praha: S & D, c1999. 135 s. Průvodce po Čechách, Moravě, Slezsku. ISBN 80-86050-43-2.

měsíců byla věž vysoká 35 m.⁶⁶ 17. září téhož roku se uskutečnilo slavnostní otevření pro širokou veřejnost. Vyhlídková plošina je ve výšce 26 m nad zemí a nabízí široký pohled do okolí.⁶⁷ O dva roky později byla postavena také turistická chata. Rozhledna se jmenuje po učiteli, předsedovi Okrašlovacího spolku a iniciátorovi stavby Josefu Tichánkovi.⁶⁸

WIEŻA WIDOKOWA NA SZCZYCIE TABOR

Jedną z najpiękniejszych wież widokowych w Czechach możemy zobaczyć ze szczytu Tabor na wysokości 678 metrów. Tabor był miejscem pielgrzymek. Z miasta Lomnice nad Popelkou prowadzi droga krzyżowa z czternastoma ceglanymi kapliczkami. Na szczycie łącznie z wieżą widokową znajduje się wybudowany kościół barokowy poświęcony Przemienieniu Pańskiemu. Corocznie po święcie Zesłania Ducha Świętego odbywa się tutaj pielgrzymka. Przeważnie jest to koniec maja albo czerwca. Druga pielgrzymka odbywa się latem.

Wieża widokowa została wybudowana w roku 1888 – była drewniana i miała 22 metry wysokości. Inspiracją do jej zbudowania była wieża widokowa umieszczona na wyżynie Elżbiety niedaleko Wiener Neustadt. Po dziewięciu latach drewniana konstrukcja zaczęła jednak gnić. Aby ją zrekonstruować, zorganizowano zbiórkę, a architekt Václav Slaba zaprojektował wieżę z cegieł. Budowa rozpoczęła się w 1911 roku i pięć miesięcy później osiągnęła już wysokość 35 metrów. W tym samym roku 17 września odbyło się uroczyste otwarcie dla publiczności. Platforma widokowa ma wysokość 26 metrów i można z niej zobaczyć widok na okolicę. Dwa lata później wybudowano też chatę turystyczną. Wieża widokowa uzyskała nazwę na cześć nauczyciela – Josefa Tichánka – prezesa komitetu do spraw upiększania i inicjatora budowy.

---

66 NOUZA, Jan, Emil MENDYK a TŁ. Helena JANKOWSKA]. Szlakiem wież widokowych pogranicza polsko-czeskiego: Jelenia Góra i okolice, Czeski Raj = Stezkou po vyhlídkových věžích polsko-českého příhraničí: Jelení Hora a okolí, Český Ráj. Jelenia Góra: Vento Studio Jacek Gajda, 2010. ISBN 9788392860006

67 Rozhledna Tábora. In: Český ráj: Rozhledny a vyhlídky [online]. Turnov: Sdružení Český ráj, © 1992-2018 [cit. 2017-11-20]. Dostupné z: <http://www.cesky-raj.info/dr-cs/1027-rozhledna-tabor.html>

68 Josef Tichánek. Lomnice nad Popelkou. Lomnice nad Popelkou: Titulní stránka [online]. [cit. 2017-11-20]. Dostupné z: <http://m.lomnicenadpopelkou.cz/josef-tichanek/d-10096>

Obrázek 6: Rozhledna na Táboře (zdroj: vlastní foto)

5.6 VALDICKÁ BRÁNA

Dominantou Jičína je renesanční stavba Valdická brána. Brána pochází z 16. století a byla postavena v letech 1568-1578. Měla sloužit jako součást městského opevnění a je jedinou zachovalou součástí středověkého opevnění v Jičíně. Na vyhlídkový ochoz vede dohromady 156 schodů a je 50 m vysoká. Občas se uvádí 52 nebo dokonce 55,85 m. Brána měla několik názvů, např. Vysoká, Hradecká, Nová a Brána věžová. Po požáru shořel orloj a bylo přestavěno nové patro. V 17. století se opravila a oplechovala střecha.⁶⁹ Vyhlídka nabízí nádherný výhled na město a okolí Jičína. Během pěkného počasí lze vidět dokonce do hor Krkonoše, Ještěd nebo Kozákov.⁷⁰ Na bráně se občas pořádají koncerty a divadelní představení. Kromě výhledu na Jičín návštěvník může si prohlídnout výstavu archeologických nálezů.

---

⁶⁹ Valdická Brána, typická dominanta Jičína. In: *Jičínský deník* [online]. ©VLTAVA LABE MEDIA a.s., 2005-2018 [cit. 2017-11-20]. Dostupné z: https://jicinsky.denik.cz/zpravy_region/jicin-valdickabrana-dominantamesta20111006.html

⁷⁰ Valdická brána. In: *Český ráj: Český ráj dětem* [online]. Turnov: Sdružení Český ráj, © 1992-2018 [cit. 2017-11-20]. Dostupné z: <http://www.ceskyrajdetem.cz/dr-cs/3543-valdicka-brana.html>

BRAMA VALDICKA

Dominującym renesansowym budynkiem Jiczyna jest brama Valdicka pochodząca z XVI wieku, którą zbudowano w latach 1568–1578. Powinna ona służyć jako część fortyfikacji miasta. Brama jest jedyną zachowaną częścią średniowiecznej fortyfikacji w Jiczynie. Brama ma 56 metrów wysokości i 156 schodów. Czasami można znaleźć informacje o tym, że brama ma 52 albo nawet 55,85 metrów. Nadano jej kilka nazw, np Wysoka, Hradecka, Nowa i Brama Wieżowa. Po pożarze spłonął orloj i zrekonstruowano nowe piętro. W XVII wieku dach naprawiono dach. Roztacza się stamtąd piękny widok na miasto i okolice. Gdy pogoda sprzyja, można nawet zobaczyć Karkonosze, Ještěd albo szczyt Kozákov. Od czasu do czasu w środku odbywają się koncerty albo przedstawienia teatralne. Oprócz widoku na Jiczyn odwiedzający może zobaczyć ekspozycję odkryć archeologicznych.

Obrázek 7: Valdická brána (zdroj: vlastní foto)

5.7 ZEBÍN

Významným bodem je kuželovitý čedičový vrch Zebín. Nachází se severovýchodně od Jičína a je 399 m vysoký. Zebín vznikl vulkanickou erupcí a dnes je zařazen mezi přírodní chráněné památky. Na vrcholu je postavena barokní kaple zasvěcena sv. Máří

Magdaléně.⁷¹ První bohoslužba se zde konala před šestnácti lety. V roce 2004 byla kaplička opravena a o dva roky později se konalo slavnostní posvěcení. Na stráni kopce se vyskytují zbytky výchozů čedičových hornin.⁷² Na vrch je volný přístup, ale cesty nejsou nijak upravované a zabezpečené, proto návštěvník musí být při výstupu a sestupu velice ostražitý. Na vrcholu je krásný výhled na jičínskou kotlinu. V polovině vrchu se nachází lom, v jehož horninách se nacházejí bloky porcelanitu. Poslední novinkou na vrchu Zebín je stádo ovcí.

SZCZYT ZEBÍN

Znaczącym punktem w Czeskim Raju jest stożkowaty, bazaltowy szczyt Zebin. Znajduje się na północnym wschodzie od Jiczyna i ma wysokość 399 m n.p.m. Zebin pojawił się wskutek erupcji wulkanicznej i dzisiaj należy do zabytków przyrodniczych. Na szczycie znajduje się kaplica poświęcona św. Marii Magdalenie. Pierwsza msza odbyła się tam 16 lat temu. W roku 2004 kaplicę wyremontowano, a dwa lata później poświęcono.

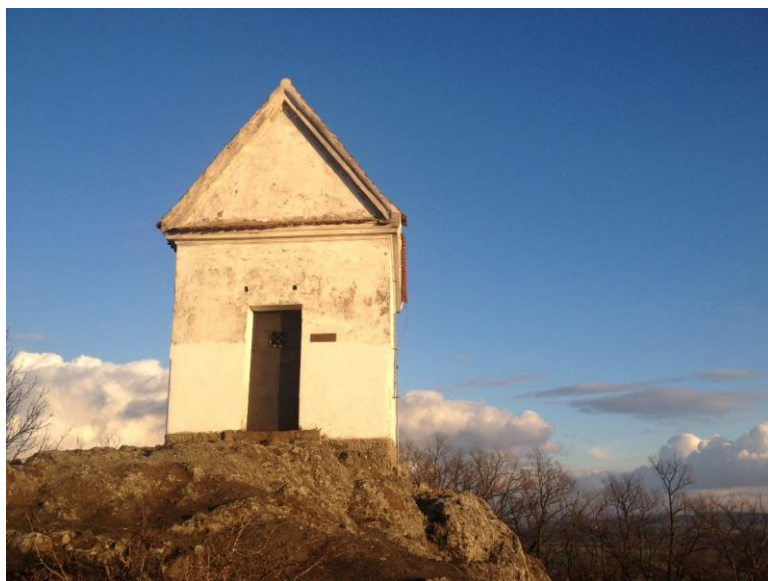
Na stoku kopca pojawiają się resztki skał bazaltowych. Wejście na szczyt jest swobodne, ale szlaki nie są zadbane i zabezpieczone, dlatego odwiedzający w trakcie wspinaczki i schodzenia powinien bardzo uważać. Ze szczytu jest piękny widok na jiczynską kotlinę. W połowie drogi na szczyt znajduje się kamieniołom, a w jego forsach porcelanites. Ostatnią nowością jest stado owiec.

---

⁷¹ Kaplička na Vrchu Zebín. In: *Český ráj: Rozhledny a vyhlídky* [online]. Turnov: Sdružení Český ráj, © 1992-2018 [cit. 2017-11-20]. Dostupné z: <http://www.cesky-raj.info/dr-cs/4238-vrch-zebin.html>

⁷² Vrch Zebín. *Český ráj* [online]. [cit. 2017-11-20]. Dostupné z: <http://www.cesky-raj.info/dr-cs/4238-vrch-zebin.html>

Obrázek 8: Kaplička na Zebíně (zdroj: vlastní foto)

5.8 ZŘÍCENINA KUMBURK

Zřícenina Kumburk býval ve 14. století největším hradem na Jičínsku a zaujímal výhodnou polohu. Hrad je neobvyklý svojí spirálovitou konstrukcí, kdy jednotlivé části hradu jsou umístěny spirálovitě nad sebou. Tato konstrukce hradu není zde příliš častá. Na hradě se vystřídalo několik majitelů. Od nejznámějšího rodu v Jičíně Smiřických, po Valdštejna a několik dalších. Během třicetileté války hrad zpustošila švédská vojska a v roce 1658 na příkaz císaře Leopolda byl hrad zbořen.⁷³ Dnes hrad je volně přístupný a na vrchu je postavena dřevěná vyhlídka, která nabízí výhled na Jičín, skalní město Prachov, Tábor, Ještěd, Kozákov, Krkonoše atd.

RUINY ZAMKU KUMBURK

Ruiny Kumburk byly w XIX wieku największym zamkiem na Jaczynsku i znajdowały się w dogodnym miejscu. Zamek jest niezwyklej dzięki swojej spiralnej konstrukcji. Miał kilka właścicieli – od znanego klanu Smiřických aż po Albrechta

---

⁷³ DAVID, Petr a Vladimír SOUKUP. Český ráj - Jičínsko. 2. aktualiz. vyd. Praha: S & D, c1999. 135 s. Průvodce po Čechách, Moravě, Slezsku. ISBN 80-86050-43-2.

z Wallenstein i kilku innych. Podczas wojny trzydziestoletniej zamek zniszczyły wojska szwedzkie i w roku 1658 cesarz Leopold rozkazał, aby go zdemolować. Dzisiaj można go zwiedzać, a na szczycie znajduje się drewniany taras widokowy, z którego można zobaczyć widok na Jiczyn, skalne miasto Prachovské skály (miasto skalne), szczyt Tábor, Ještěd, szczyt Kozákov, Karkonosze itd.

Obrázek 9: Zřícenina hradu Kumburk (zdroj: vlastní foto)

ZÁVĚR

Bakalářská práce se zabývá mírou propagace Českého ráje s ohledem na polskou klientelu a kvalitou překladu propagačních materiálů. Pro posouzení správnosti překladu je použita metoda porovnání polského textu v propagačních materiálech, případně na webových portálech, s odbornou literaturou.

Výsledkem a zároveň cílem práce bylo navrhnout mini průvodce pro internetový portál www.dobratrasa.eu, který naleznete v kapitole 5, *Vyhlídková místa v českém ráji – turistický průvodce*. Je zaměřen na místa, která doposud nebyla podrobněji zmapována. Průvodce obsahuje stručnou charakteristiku a historické zajímavosti vztahující se k jednotlivým turistickým atrakcím. Celý průvodce pak nabízí i polskou mutaci. Ta vychází mimo jiné z vypracovaného tematického slovníku v kapitole 4, *Slovník česko-polských turistických výrazů*. Propagační materiály a webové portály jsou vyhledávaným zdrojem informací, a proto je důležité zaměřit se i na správnost překladu, čímž se zabývá 4. kapitola této práce, jak je již zmíněno výše. Propagační materiály i webové portály nepřekládá pouze jeden překladatel, proto se úroveň polského jazyka liší. Mnohé webové stránky, díky polským návštěvníkům, nabízí polskou mutaci, stejně tak je tomu i u prospektů. Ty se liší převážně způsobem překladu jednotlivých názvů. V pramenech lze dohledat nevhodně přeložené výrazy, i když polština nabízí více možných variant překladu. Nejobtížněji se pracovalo s názvy měst, festivalů a objektů.

Lze soudit, že Český ráj je atraktivní destinací, kam turisté rádi zavítají. Podle statistických průzkumů z informačních center a Českého statistického úřadu vypovídá, že počet polských turistů se od roku 2014 stále navyšuje, nejvíce v Královéhradeckém kraji. Polští návštěvníci jsou nejen milovníky historie a přírodních památek, mnozí z nich jezdí do Českého ráje na jednodenní výlety (za nákupy, dobrým a levným jídlem, ...). První hypotézu, že Český ráj je atraktivní pro mladé rodiny s dětmi potvrzuje například město Jičín, které cílí především na rodiny s dětmi. Jak je uvedeno v textu, ve městě návštěvníci mohou navštívit Rumcajsovu ševconu, jít po stopách Rumcajsovy a Cipískovy cesty, v okolí navštívit Rumcajsovu jeskyni a další zajímavosti vztahující se k této i v Polsku oblíbené pohádkové postavě. Druhá teze je potvrzena na základě několika faktorů. Přesvědčí nás o tom česko-polská spolupráce měst Jičína se Świdnicí a Turnova s Jaworem. Vytváří společné projekty a vzájemně si pomáhají lidem přiblížit vlastní kulturní

zvyky či tradice a tím dosáhnout vyšší návštěvnosti. Velkou podpůrnou platformu tvoří i Czech Tourism (pomocí webových stránek, tiskových konferencí, Facebooku a veletrhů).

STRZESZCZENIE

Celem pracy jest podnosić świadomość o Czeskim Raju dzięki stworzeniu przewodnika turystycznego: *Punkty widokowe w Czeskim Raju*. Szczególną uwagę poświęcono statystykom o zwiększającej się liczbie polskich turystów zwiedzających Czeski Raj w ostatnich trzech latach. Ze statystyk można wywnioskować, że ilość polskich turystów w Czeskim raju rośnie z każdym rokiem. Czeskie miasta współpracują z miastami polskimi i wspólnie zrealizowały kilka projektów. Można powiedzieć, że dzięki przeprowadzonym projektom w Polsce wzrosła wiedza na temat Czeskiego Raju. Prawie w każdym centrum informacji turystycznej można znaleźć materiały promocyjne, ale nie wszystkie są odpowiednio przetłumaczone. W praktycznej części pracy licencyjnej zostało opracowano słownik zawierający wyrazy najczęściej używane w Czeskim Raju. Proponuję ich właściwe tłumaczenie na język polski w oparciu o słowniki i opracowania naukowe w zakresie toponimów i nazw własnych. W drugiej praktycznej części opisane zostały punkty widokowe, jako atrakcyjne miejsca do zwiedzania. W drugiej praktycznej części opisane zostały punkty widokowe, jako atrakcyjne miejsca do zwiedzania.

Słowa kluczowe: Czeski raj, ruch turystyczny, materiały promocyjne strony internetowe, tłumaczenie, kontakty polsko - czeskie

SEZNAM LITERATURY

SOUPIS BIBLIOGRAFICKÝCH ZÁZNAMŮ

DAVID, Petr a SOUKUP, Vladimír. *Český ráj - Jičínsko*. 2. aktualiz. vyd. Praha: S & D, c1999. 135 s. Průvodce po Čechách, Moravě, Slezsku. ISBN 80-86050-43-2.

CHLEBDA, Wojciech a DOBROTOVÁ, Ivana. *Tematický česko-polsko-ruský slovník, polsko-česko-ruský slovník pohraničí (Tematyczny czesko-polsko-rosyjski, polsko-czesko-rosyjski słownik pogranicza)*. Opole: Uniwersytetu Opolskiego, 2015. S. 315 ISBN 978-83-7395-645-2.

KIRÁĽOVÁ, Alžběta. *Marketing: destinace cestovního ruchu*. Praha: Ekopress, 2003. 173 s. ISBN 80-86119-56-4.

LAJDAR, Milan. *Český ráj: tajemné stezky*. Praha: Regia, 2006. 208 s. ISBN 978-80-86367-54-5.

LOTKO, Edvard. *Čeština a polština v překladatelské a tlumočnické praxi*. Ostrava: Profil, 1986. 214 s.

STRUTYŃSKI, Janusz. *Gramatyka polska: wpowadzinie, fonetika, fonologia, morfologia, składnia*. Wyd. 4. Kraków: Wydaw.Tomasz Strutyński, 2000. 367 s. ISBN 83-910222-4-2.

ZÁVODNÁ, Lucie Sára. *Ekonomika cestovního ruchu 1*. 1. vyd. Prostějov: Computer Media s.r.o., 2015. 77 s. Studijní texty. ISBN 978-80-7402-231-9.

ONLINE BIBLIOGRAFICKÉ ZÁZNAMY

Analýza návštěvnosti: za období červen až září 2014. In: *Kulturní zařízení města Jičína: Infocentrum* [online]. [cit. 2018-03-07]. Dostupné z: http://www.kzmj.cz/images/stories/Analýza_návštěvnosti2014.pdf

Analýza návštěvnosti: za období: červen až září 2015. In: *Kulturní zařízení města Jičína: Infocentrum* [online]. [cit. 2018-03-07]. Dostupné z: http://www.kzmj.cz/images/stories/mic/Analýza_návštěvnosti2015.pdf

Analýza návštěvnosti: červen - září 2016. In: *Kulturní zařízení města Jičína: Infocentrum* [online]. [cit. 2018-03-07]. Dostupné z: <http://www.kzmj.cz/wp-content/uploads/2016/02/Analýza-návštěvnosti2016.pdf>

Cestovní ruch ve střeđočeském kraji v roce 2014. In: *Český statistický úřad: Krajská správa ČSÚ V Hradci Králové* [online]. 10. 3. 2015 [cit. 2018-03-06]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xs/cestovni-ruch-ve-stredoceskem-kraji-v-roce-2014>

Cestovní ruch ve střeđočeském kraji v roce 2015. In: *Český statistický úřad: Krajská správa ČSÚ V Hradci Králové* [online]. 9. 2. 2016 [cit. 2018-03-06]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xs/cestovni-ruch-ve-stredoceskem-kraji-v-roce-2015>

Cestovní ruch ve střeđočeském kraji v roce 2016. In: *Český statistický úřad: Krajská správa ČSÚ V Hradci Králové* [online]. 8. 2. 2017 [cit. 2018-03-06]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xs/cestovni-ruch-ve-stredoceskem-kraji-v-roce-2016>

Cestovní ruch v Královéhradeckém kraji v roce 2015|ČSÚ v Hradci Králové.: 2015. *Český statistický úřad|ČSÚ* [online]. [cit. 2018-03-06]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xh/pocet-ubytovanych-hostu-v-kralovehradeckem-kraji-prekrocil-milion>

Česká republika má první dva národní geoparky. In: *Geopark Český ráj: Geopark Český ráj* [online]. © Geopark Český ráj 2008-2011 [cit. 2018-02-18]. Dostupné z: <http://www.geopark-ceskyraj.cz/?D=39>

Český statistický úřad: Turistické regiony a oblasti [online]. [cit. 2017-11-06]. Dostupné z: www.czso.cz

DOLEŽALOVÁ, Magdaléna. Jičín tvoří pevné vazby s polským partnerským městem Swidnica, tentokrát v projektu "Valdštejn rozvíjí česko-polskou kulturu". In: *Jičín: oficiální stránky městského úřadu* [online]. 4. 2. 2014, s. 2 [cit. 2018-03-07]. Tisková zpráva. Dostupné z: <https://www.mujiicin.cz/jicin-tvori-pevne-vazby-s-polskym-partnerskym-mestem-swidnica-tentokrat-v-projektu-valdstejn-rozviiji-cesko-polskou-kulturu/d-1282976>

DOLEŽALOVÁ, Magdaléna. Jičín vyhodnotil spolu s partnerským městem Swidnica výsledky projektu "Valdštejn rozvíjí česko-polskou kulturu". In: *Jičín: oficiální stránky městského úřadu* [online]. 22. 1. 2015, s. 1 [cit. 2018-03-07]. Tisková zpráva.

Dostupné z: <https://www.mujičin.cz/jicin-vyhodnotil-spolu-s-polskym-partnerskym-mestem-swidnica-vysledky-projektu-valdstejn-rozviiji-cesko-polskou-kulturu/d-1286073>

Glosbe [online]. [cit. 2018-02-26]. Dostupné z: <https://glosbe.com/>

Charakteristika oblasti. In: *Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky: Správa CHKO Český ráj* [online]. Dostupné z: <http://ceskyraj.ochranaprirody.cz/charakteristika-oblasti/>

CHKO Český ráj: Chráněná krajinná oblast Český ráj. In: *Český ráj: Klenot naší vlasti!* [online]. Dostupné z: <http://cesky-raj-klenot-nasi-vlasti.webnode.cz/chko-cesky-raj/>

CHUDORLIŇSKA, Elżbieta. CZECHY: Česko. In: *NAZEWNICTWO GEOGRAFICZNE ŚWIATA Zeszyt 11: Europa Część I* [online]. Katowice: © Copyright by Główny Geodeta Kraju, 2009 [cit. 2017-11-28]. s. 80-88. ISBN 978-83-254-0463-5. Dostupné také z: http://ksng.gugik.gov.pl/pliki/zeszyty/zeszyt_11.pdf

Imiona Świętych i wykaz Świętych patronów imion z opisem patronaży [online]. [cit. 2018-03-02]. Dostupné z: <http://patroni.waw.pl/>

Infocentrum Maloskalsko [online]. © 2018 [cit. 2018-03-06]. Dostupné z: <http://www.infocentrum-maloskalsko.cz/cs/>

JICZYN – MIASTO BAJEK – TourAtlas[online]. Copyright ©CIS, Complete Internet Services[cit.18.03.2018]. Dostupné z: <https://www.touratlas.cz/pl/site-26/mesto/?id=jiczyn-1&objekt=jiczyn-miasto-bajek-5897>

JIREŠ, Jan. Základní umělecká škola uchvátila Poláky, vystoupila ve Šwidnici. In: *Jičín: Oficiální stránky městského úřadu* [online]. 27. 9. 2017[cit. 2018-03-07]. Dostupné z: <https://www.mujičin.cz/zakladni-umelecka-skola-uchvatila-polaky-vystoupila-ve-swidnici/d-1294825>

Josef Tichánek. Lomnice nad Popelkou. *Lomnice nad Popelkou: Titulní stránka* [online]. [cit. 2017-11-20]. Dostupné z: <http://m.lomnicenadpopelkou.cz/josef-tichanek/d-10096>

Kaplička na Vrchu Zebín. In: *Český ráj: Rozhledny a vyhlídky* [online]. Turnov: Sdružení Český ráj, © 1992-2018 [cit. 2017-11-20]. Dostupné z: <http://www.cesky-raj.info/dr-cs/4238-vrch-zebin.html>

Kopanina. In: *NA-ROZHLEDNY.cz* [online]. © 2011-2017 [cit. 2017-11-20]. Dostupné z: <http://www.na-rozhledny.cz/kopanina>

Krajská správa ČSÚ v Hadci Králové: Podíl hostů podle zemí v roce 2014. *Český statistický úřad: statistiky* [online]. [cit. 2018-03-06]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xh/podil-hostu-podle-zemi-v-roce-2014-new>

Krajská správa ČSÚ v Hradci Králové: Hostů se v kraji ubytovalo v roce 2016 o 35 tisíc více. *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2018-03-06]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xh/podil-hostu-podle-zemi-v-roce-2014-new>

KZJM – Kulturní zařízení města Jičína [online]. Copyright © V [cit. 17.04.2018]. Dostupné z: <http://www.kzmj.cz/wp-content/uploads/2016/02/Anal%C3%BDza-n%C3%A1v%C5%A1t%C4%9Bvnosti-MIC-Ji%C4%8D%C3%ADn-2017.pdf>

Letos k nám přijelo nejvíc turistů od začátku tisíciletí | ČSÚ. *Český statistický úřad | ČSÚ* [online]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/letos-k-nam-prijelo-nejvic-turistu-od-zacatku-tisicileti>

Malá skála: oficiální stránky obce [online]. Malá Skála: Galileo corporation, © 2018 [cit. 2018-03-06]. Dostupné z: <http://www.mala-skala.cz/>

MOCHAL, Richard. Podpora a rozvoj partnerské spolupráce Jawor – Turnov – Město Turnov. In: *TURNOV, oficiální stránky města: Dotace a projekty* [online]. Publikáční a redakční systém Public4u © 2000-2018 [cit. 2018-03-06]. Dostupné z: <https://www.turnov.cz/cs/mesto/dotace-a-projekty/op-ps-cr-polsko/podpora-a-rozvoj-partnerske-spoluprace-jawor-turnov.html>

MORÁVKOVÁ, Lenka, ed. Josef Tichánek: Lomnice nad Popelkou. In: *Lomnice nad Popelkou* [online]. Vytvořeno 2016-10-08 [cit. 2017-11-20]. Dostupné z: <http://m.lomnicenadpopelkou.cz/josef-tichanek/d-10096>

Návštěvnost Libereckého kraje v roce 2015. In: *Liberecký kraj: Cestou necestou* [online]. [cit. 2018-03-06]. Krajský úřad Libereckého kraje, ©2018. Dostupné z: <http://www.liberecky-kraj.cz/cs/spravce/statistika/navstevnost-libereckeho-kraje-v-roce-2015.html>

Návštěvnost Libereckého kraje v roce 2016. In: *Liberecký kraj: Cestou necestou* [online]. [cit. 2018-03-06]. Dostupné z: <http://www.liberecky-kraj.cz/cs/spravce/statistika/navstevnost-libereckeho-kraje-v-roce-2016.html>

Podíl hostů podle zemí v roce 2014. In: *Český statistický úřad: Krajská správa ČSÚ V Hradci Králové* [online]. 22. 6. 2016 [cit. 2018-03-06]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xh/podil-hostu-podle-zemi-v-roce-2014-new>

Podpora a rozvoj partnerské spolupráce Jawor – Turnov – Město Turnov [online]. Copyright © [cit. 18.04. 2018]. Dostupné z: <https://www.turnov.cz/cs/mesto/dotace-a-projekty/op-ps-cr-polsko/podpora-a-rozvoj-partnerske-spoluprace-jawor-turnov.html>

PWN – Słownik języka polskiego. Słownik języka polskiego PWN [online] Dostupné z: <https://sjp.pwn.pl/>

Regionální turistické informační centrum Turnov. Statistiky za rok 2015. In: *Turnovsko: turistický informační portál* [online]. Turistický informační centrum:

©2018. Dostupné z: <http://www.infocentrum-turnov.cz/cs/regionalni-turisticke-informacni-centrum-turnov-1/>

Regionální turistické informační centrum Turnov. Statistika organizace 2016. In: *Turnovsko: turistický informační portál* [online]. Turistický informační centrum: ©2018. Dostupné z: <http://www.infocentrum-turnov.cz/cs/regionalni-turisticke-informacni-centrum-turnov-1/>

Obce: Jičín. In: *RIS: regionální informační systém* [online] Copyright © 2012 [cit. 17.04. 2018]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?Zuj=572659>

Obce: Malá Skála In: *RIS: regionální informační systém* [online]. Copyright © 2012 [cit. 20.04.2018]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?zuj=563706&zsj=300501>

Rozhledna Dubecko. In: *Český ráj: Rozhledny a vyhlídky* [online]. Turnov: Sdružení Český ráj, © 1992-2018 [cit. 2017-11-20]. Dostupné z: <http://www.cesky-raj.info/dr-cs/1019-rozhledna-dubecko.html>

Rozhledna Kopanina. In: *Český ráj: Rozhledny a vyhlídky* [online]. Turnov: Sdružení Český ráj, © 1992-2018 [cit. 2017-11-20]. Dostupné z: <http://www.cesky-raj.info/dr-cs/1021-rozhledna-kopanina.html>

Rozhledna Milohlídkka - Čerovka. In: *Jičín: Příroda a krajina* [online]. Město Jičín, ©2017 [cit. 2017-11-20]. Dostupné z: <http://www.jicin.org/dr-cs/1018-rozhledna-milohlidka-cerovka.html>

Rozhledna Tábor. In: *Český ráj: Rozhledny a vyhlídky* [online]. Turnov: Sdružení Český ráj, © 1992-2018 [cit. 2017-11-20]. Dostupné z: <http://www.cesky-raj.info/dr-cs/1027-rozhledna-tabor.html>

Rumcajsova ševcovna [online]. [cit. 2018-03-06]. Dostupné z: <http://www.rumcajsovasevcovna.cz/rumcajsova-sevcovna>

SKRABA, Lukáš. *Česko-polský překlad církevní terminologie v turistických progačních materiálech (Czech-Polish Translation of Church Terms in Tourism Promotional Materials)* [online]. Olomouc, 2015 [cit. 2018-03-02]. Bakalářská práce. Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci. Vedoucí práce Mgr. Jan Jeništa, Ph.D. s. 47. Dostupné také z: <http://library.upol.cz/arl-upol/cs/csg/?repo=upolrepo&key=78814507559>.

Stezkou po vyhlídkových věžích česko - polského příhraničí. In: *Český ráj* [online]. Turnov: Sdružení Český ráj, © 1992-2018 [cit. 2018-03-06]. Dostupné z: <http://m.cesky-raj.info/cs/region-cesky-raj/sdruzeni-cesky-raj/dotace-a-projekty/stezkou-po-vyhlikovych-vezich-polsko-ceskeho-prihranici.html>

Turistický region Český ráj a jeho nabídka. In: *SlidePlayer* [online]. [cit. 2018-02-18]. Dostupné z: <http://slideplayer.cz/slide/11184374/>

Valdická Brána, typická dominanta Jičína. In: *Jičínský deník* [online]. ©VLTAVA LABE MEDIA a.s., 2005-2018 [cit. 2017-11-20]. Dostupné z:

https://jicinsky.denik.cz/zpravy_region/jicin-valdickabrana-dominantamesta20111006.html

Valdická brána. In: *Český ráj: Český ráj dětem* [online]. Turnov: Sdružení Český ráj, © 1992-2018 [cit. 2017-11-20]. Dostupné z: <http://www.ceskyrajdetem.cz/dr-cs/3543-valdicka-brana.html>

Vrch Zebín. *Český ráj* [online]. [cit. 2017-11-20]. Dostupné z: <http://www.ceskyraj.info/dr-cs/4238-vrch-zebin.html>

Zahraniční zastoupení. In: *CzechTourism* [online]. ©2005-2017. Dostupné z: <https://www.czechtourism.cz/nase-sluzby-pro-vas/zahranicni-zastoupeni/>

ČASOPISY A PROPAGAČNÍ MATERIÁLY

COGAN, PhDr.Miroslav a Karína KURKOVÁ. *Drobne zabytki sakralne ziemi Turnovskiej*. Turnov: Miasto Turnov - Wydział Turystyki, 2014.

NOUZA, Jan, Emil MENDYK a TŁ. Helena JANKOWSKA]. *Szlakiem wież widokowych pogranicza polsko-czeskiego: Jelenia Góra i okolice, Czeski Raj = Stezkou po vyhlídkových věžích polsko-českého příhraničí: Jelení Hora a okolí, Český Ráj*. Jelenia Góra: Vento Studio Jacek Gajda, 2010. ISBN 9788392860006

RANDAK; Stanislav. *Czeski Raj*. Nymburk: Vega-L,2007. ISBN 978-80-86757-75-9.

Město Jičín. *Ścieżka Rumcajsa: czyli rodzinna wędrówka śladami rozbójnika z Jiczina*. Jičín: Město Jičín, 2014.

Město Jičín. *Ścieżka Cypiska: czyli wędrówka śladami synka jiczińskiego rozbójnika*. Město Jičín, 2014

Miasto Jičín. *Jičín i okolice: Kultura*. Jičín.[bližší údaje neuvedeny]

Turnov: ścieżki edukacyjne. Turnov: Město Turnov – Odbor cestovního ruchu, 2010

Oznakowanie Turystyczne: Czeski Raj, Turnov: Město Turnov – Odbor cestovního ruchu 2013

Drobne zabytki sakralne ziemi turnovskiej, Turnov: Miasto Turnov – Wydział Turystyki 2014

Město Jičín. *Klejnoty Sakralne Jičinska.Wędrówka po wybranych zabytkach sakralnych Ogrodu Mariackiego i Wallensteinskigo*. Stowarzyszenie Czeski Raj, Jičín, 2014

Czeski Raj. Miasta skalne. Turnov: Město Turnov – Odbor cestovního ruchu, 2014

Město Turnov. Oznakowanie Turystyczne.Czeski Raj. Turnov: Město Turnov – Odbor cestovního ruchu, 2013

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Turistický region Český ráj	6
Obrázek 2: Milohlídky v Jičíně (zdroj: vlastní foto)	36
Obrázek 3: Rozhledna na Kopanině (zdroj: vlastní foto)	38
Obrázek 4: Rozhledna v Dubecku (zdroj: vlastní foto)	40
Obrázek 5: Rozhledna na Kozákově (zdroj: vlastní foto)	42
Obrázek 6: Rozhledna na Táboře (zdroj: vlastní foto)	44
Obrázek 7: Valdická brána (zdroj: vlastní foto)	45
Obrázek 8: Kaplička na Zebíně (zdroj: vlastní foto)	47
Obrázek 9: Zřícenina hradu Kumburk (zdroj: vlastní foto).....	48

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 – Přehled webových stránek	13

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1 – slovník nejčastěji se vyskytujících výrazů v Českém ráji. Výrazy jsou seřazeny abecedně (vlozeno externě na CD).

Anotace

Předmětem bakalářské práce byla studie turistického potenciálu regionu Český ráj pro polskou klientelu. Bakalářská práce předkládá informace o daném regionu z pohledu cestovního ruchu, jako jsou statistiky návštěvnosti, faktory ovlivňující návštěvnost a potenciál významných míst v Českém ráji. Vyhodnocení zpracování propagačních materiálů a webových stránek v polské mutaci. Praktická část bakalářské práce obsahuje slovník nejčastěji se vyskytujících výrazů v Českém ráji a jejich překlad do polského jazyka na základě slovníků a odborné literatury na téma vlastních jmen a toponym. Následně zmapování vyhlídkových míst po Českém ráji v české i polské verzi. Výrazy do slovníku byly vybrány z propagačních materiálů získány z informačních center.

Abstract

The subject of the bachelor thesis was tourism potencial of the protected area Bohemian Paradise from the perspective of the polish clientele. The bachelor thesis presents informations about the area from the perspective of the Tourism. Forexample traffic statistics, factors affecting the traffic a potencial of the importan places in the Czech Paradise. Evalutian of the processing of promotional materials and website in the polish version. Practical part of the bachelor thesis contains dictionory of the most occuring terms in the Czech paradise with the translation into polish language based on dictionaries and literature relative to it owns names and toponyms.and mapping of the sightseeing spots around Czech Paradise in the czech and polish version. Dictionary consists of terms chosen from the promotional materials acquired from the City information centres.